

25
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΠΕΛ. III. 81/1970

A'.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

5-12-1969 / 5-2-1970

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΥΑΜΠΙΑΣ

Αριθ. Πρωτ. 8

Προς

Τόν κ. Επιθεωρητή Δημοτικών Σχο-
λείων Περιφέρειας Πυλίας
Εἰς Πύλον

Λαμβάνω σὺν τικτῇ τὰ ὑ-

ποβάλω ὑμῖν ευνημέτως ἀναφερόν τοῦ κ.
Βασιλείου Σαμέλη διδίου τοῦ Δημήτρου ἡγουμένου
Δημοτικῶν Σκολεῖων Υαμείας μετὰ τῶν ευνημ-
μένων αὐτοῦ, ἥτοι: α) ἐν ἐρωτηματολόγιον
μετὰ προεδρίας αὐτοῦ καὶ β) ἐν τετραδίων
περιλήψεως τοῦ Γεωργίου Βίου ἐν Υαμείας.

Εὐπειθέως

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἐν Υαμείᾳ τῇ 5-2-1970

ΑΘΗΝΩΝ
Διευτὴς τοῦ Σκολεῖου

Πρὸς

τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν Δημοτικῶν Σκο-
λείων Περιφερείας Πυλίας

Εἰς Πύλον

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νά

«Ο Διδασκαλὸς τοῦ Δημοτ. Σχολείου ὑποβάλλω ἡμῖν εὐνημμένως, κατόπιν τοῦ
«Υαμείας Βασιλείου Σαμέλης ὅ- ὅτ' ἀριθ. 2616/27-10-30 ἡμετέρου ἔκλ. περί ευνημ-
ποβάλλει ἑρωτηματολόγιον διὰ γεωρ- ρώσεως ἑρωτηματολογίου τοῦ κέντρου Ἑρε-
γματοῦ ἑρχαλῆα καὶ κατ' ἑθιμον πυρᾶς, νης εἰς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, ἑρωτη-
κατακρίνον διὰ γεωργματοῦ ἑρχαλῆα καὶ
κατ' ἑθιμον πυρᾶς δεόντως ευνημμένως
καὶ μετὰ προσημνίας εἰς τὴν ὡς καὶ
εἰς τὴν ἀριθμὸν λεπτομεροῦ περιγραφῆς τοῦ
γεωργματοῦ εἰς ἑν ὕαμεία μέχρι τοῦ
1930 καὶ μέχρι εἰς ἡμέραν καὶ νά παρα-
καλέω διὰ τὸ κατ' ἑμᾶς. —

Εὐπειθέτατος

«Ο Διδασκαλὸς

Εν Ὑαμείᾳ τῇ 6-2-1930

Εὐνημμένα:

- α) ἑν ἑρωτηματολόγιον διὰ γεωργματοῦ
ἑρχαλῆα καὶ κατ' ἑθιμον πυρᾶς
μετὰ εἰς τὴν ἀριθμὸν προσημνίας εἰς τὴν
β) ἑν εἰς τὴν ἀριθμὸν περιγραφῆς γεωρ-
γματοῦ εἰς τὴν ὡς ὕαμεία.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Χάφεια .....
(παλαιότερον ὄνομα : Τσαΐση ....), Ἐπαρχίας Πυλίας .....,
Νομοῦ ... Μεσσηνίας .....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος .. Βαεῖλειος
Ζαφειῆς ..... ἐπάγγελμα .. Διδάσκαλος .....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις .. Χάφεια - Κορώνης - Μεσσηνίας ..
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον .. τέσσαρα (4) ...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Κωνσταντῖνος ... Μικαρόπουλος ...
.....
ἡλικία .. 78 ..... γραμματικαὶ γνώσεις .. Γ.Γ. Δημοσιῶν .....
..... τόπος καταγωγῆς Χάφεια .....
Πυλίας .....

β) Ἐαρινός, Γεωργίας, 65 εἰς τὴν Δ' Δημοτικὴν ἐκκλησίαν Πυλίας

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; Οἱ ἐπαρμένες περιαέες προωρίζοντο εἰς ἐπόμενον ἔτος .. ὡς .. βασίμεις παιμνίων .....
Ἐπὶ τῇ χωρίᾳ αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; ἐνηλλάσσοντο μᾶθε ἕνα ἔτος .....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
ἀνῆσαν εἰς τοὺς χωρικοὺς .....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; ... διατηρεῖ ἐνν. περιουσίαν εὐχεμενερμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του τὴν διανέμει εἰς αὐτὰς
ἀφ' οὗ κρατῇ ἓνα μερίδιον δι' ἑαυτὸν ὅπερ διαμοιράσκει ὑπὸ τῶν
τέκνων καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

... ἀσχολεῖσθαι καὶ εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς κτηνοτροφίαν ὡς πρότερον.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ..... Μ. ἀ. λ. β. ε. α.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .... Π. ο. γ. ε. α.

... μεγάλα κτήματα δὲν ὑπῆρχον. αὐτοὶ ἐπαύσαντο. ὅτε καὶ μετὰ τὴν ἐξοικιστικὴν δυνάμειν ἐρχομένην. (ὡς πρὸς ἐκ. 1.)

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.) ... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

... (ὡς πρὸς ἐκ. 1.)

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; Ἐ. κ. ρ. η. :
ἐπιμοχαιαῦτα. ἐπακιωῶς. ἐρχόμενοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες
οἵτινες πρᾶττοντες ἀπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ κυρίου. (ὡς πρὸς ἐκ. 1.)

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... ὡ. κ. λ.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... Εἰς ... χαρσομεῖον. ἀπέκον. ἐξ ἡμετέρας
β. κλησόμενα. ἢ ἐκ τῶν τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μυρογιατῆδες), πρ-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

... ἐπήγαιναν ἐποχικῶς. ὡς ἐρχόμενοι διὰ ἐκείνην

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

... ἐλιπαίνοντο με ζωϊκὴν καπρον .....

.....

.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .. τὰ ἔτος 1930 .. ἀπὸ τοῦ Γεωργίου Ζαράβη ἐστὶν περὶ τὰ Δέντρα

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. τὰ εἰδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ ἔτος 1950 .. οἱ γεωργικοὶ λιπασμὰ ἀπὸ τοῦ ἔτος 1968 ..

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζε, τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; .. τὰ μονόφτερα χρησιμοποιοῦνται εἰς τὰ χωράφια ποῦ ἔχουν βαρὺ κῆρυκα (λασπώδη με κάρτα)

τὰ δίφτερα εἰς εἰσφρότερα ἐτρακηθεύθη εὐ πρῶτα, ἐχ κῆρυκα ἢ εὐχωρίων πύχιας

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοὺς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. (Προβδ. φελ. 1) ...

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

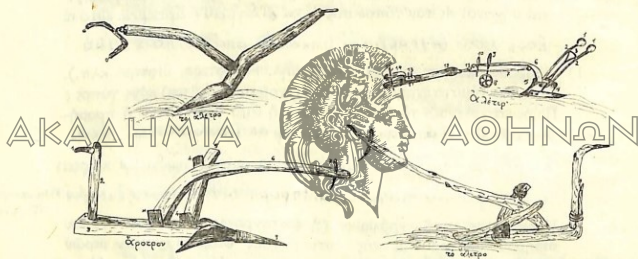
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. ἀπὸ τοῦ 1955 .....
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... Δέν. ἐκρημίσθητη πορτὴ .....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Δεν ἐκρησιφοποιήθη*

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ *Ἐκρησιφοποιήθη διὰ πρώτη φορά πρὸ 1955.*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον . . *Εἶδε μὲς διὰ ἐθν. μετασκευτῆν τοῦ . παλαιοῦ . ξυλίνου . ἄρότρου . ἦτο . ὁ . Κων/νος . Μιχαλόπουλος . . καὶ . ὁ . Παναγιώτης . Τριαντόπουλος . .*
..... (προεθ. εἰς . 2) . . . . .

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; *(ἴδε προεθ. εἰς . 2)*

3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. *(προεθῆναι εἰς . 3)*

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(¹) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἦτο. μιᾶς. μορφῆς. διὰ. τὴν. ἀροτρίασιν. ὄλων. τῶν...

...εἰδῶν. τῶν. χωματερῶν.....

.....

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... ἔλλειψοειδές...

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξυλοῦ ἢ σιδήρου, ...

χειρὶσθῆ

σπάθα

ἀρότρον

κατασθῆ

.....

.....

.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

1) πριόνι 2) τριβέλι 3) σκεπάρνι 4) τανόλια 5) ὀρνάρι 6) λήμνα

..... 7) τριβέλι 8) σκεπάρνι.....

(προσθήκην εἰς 5)

πριόνι

ἀρίδι

ριγί ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

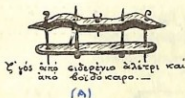
σκεπάρνι

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. . . . . *βόες καὶ ἵππος* . . . . .

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; . . . *Δύο βόες ἢ δύο ἄλογα ἢ ἓν ἄλογον* . . . . .

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; . . . *Ἦτο ἀναγκαῖος καὶ εἶναι* . . . . .

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεῦλια κλπ.). . . . . *Ὁ παλαιὸς ζυγὸς ἰσχυρὸς καὶ ὀγκώδης εἶναι ἀκριβῶς ὡς τὸ σημερινὸν αἰμιονόμοιο (β).*

(Ἰδέτε καὶ προσέθετε ἐκεῖς π.)

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. . . . .

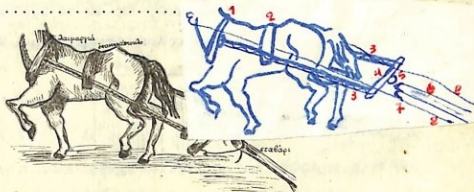
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). . . *λέγεται χούσι* . . . . .

. . . *ἰδέτε καὶ προσέθετε ἐκεῖ π. ζυγός* . . . . .

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Ἀπὸ ἀνεύμαθεν ἢ ἀλογό* . . . Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Περναῖν τὴν κοταρίνα ἢ ἀέναν καὶ τραβηκὰ (τριχίεζ) ἀπὸ τοῦ δ' ὄ* *δάσεως αὐτοῦ (ὁ ζυγὸς εἶναι δεμένος μὲ τὸ ἄλλο ἄρον τῶν τριχίων)*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον. 1) υποθαρίνα. 2) εἰς αμαρούι. 3) τραβηκὰ. 4) εὐχῆς... 5) ἄρσενος καὶ θηλεῶς... 6) σταβίρι. 7) μικροί. 8) καπότερια

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. ἔργον ὁ ἀνὴρ ἢ ἡ γυναῖκα... ὡς ἐπὶ τοῦ πλείεστον ὅλλα καὶ ἡ γυναῖκα...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) τὸ ζεύξιμο καὶ ἔργον γίνεται κατὰ τὸν ἀντικείμενον τρόπον (ἐξῆς καὶ ἑξῆς)... τὸ ζεύξιμο μέτὰ ἐξέδρα γίνεται ὡς ἑξῆς... Μὲ μία μακρὰ εὐκλεία (ἰδὲ προσθ. σελ. 4)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον..... κατὰ τὸν ἴδιον ὡς ἀντικείμενον εὐκλείαν ἀροτρον...

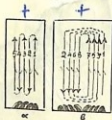
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). τὸ ἄροτρον δεθνέται μέτὰ σχοινί ποῦ ἐπὶ τοῦ ἄρου καὶ ἀφ' ἐκείνου δεθνέται εἰς τὰ κεφάλαια τῶν ζῴων ... (ἰδὲ ἐξῆς σελ. 5 β)...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται ὡς τὸ σχεδιάγραμμα (α).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Ὁργώνεται περιφερειακῶς με ἐνδοφάν μονότροφα καὶ ἐξωτερικὰ.....

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, νταίρες, σιασιές, μεσοβράδες κ.λ.π.) ; ..ἐγίνετο καὶ γίνεται με σποριάς.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; ..ἡ σποριά .. ἐχωρίζετο με αὐλακιάν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον ; ..ἐκεῖ ὅπου ..ἐκὲν ἡδύνατο καὶ διέλεθη τὰ .. ἀλέτρι .. ἐγένετο .. με σκαπάνην.....

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἄροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ....
..διὰ τὴν εἰς τῶν αὐλάκων .. με τὸ ὄνι .. πλαγίως καὶ ..
..κατὰ.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. .... Εἰς. ἑλ.α. τῶ. ὀργώματα. τῶν. ἀγροτερι-
αζών.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

1) Ζεῶ. πρωτοβρόχια. καὶ φθινόπωρο. γίνονται τῶ. ἀγροτερι-
αζών. καὶ. δευτεροβρόχια. τῶ. ὀργώματα. τῆς. σπορᾶς.....

2) Ζεῶν. ἀγριμ. καλλιέργεια. Ἰανουάριος. ἔως. Μάρτιος. γίνονται, ..
τῶ. πρώτο. χερί, τῶ. διβόλισμα. καὶ. ἡ. ε. πορὰ.....

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀποντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

καὶ. διὰ. τῶ. κηπευτικῶν. ἰσχυρῶν. τῶ. ἰσχυρῶν. ἀνωτέρω

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπερτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

..... Ἐπὶ. ἑν. ἔτος.....

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; .. Ζῆτος, κριθῆ. 2. Ἀραβοσίτος, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν 3.

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .. 1. ὁ. ντορβάς ..
(δαμάκι) .. 2. ὁ. κηρυγέας ... ὁ. ντορβάς. περιέχει. τὸν. σπόρον
παύ. ἐπέρχεται. κατὰ. τὸ. ἔργον. ὁ. κηρυγέας. (καμινός). γιὰ. τὸ. λι. παρίεμα

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

..Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον εἰς τὴν ῥάβδον (βλ. εἰς 6 σελὶς 6 χειρ. γράφου).....

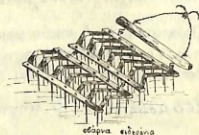
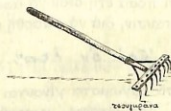
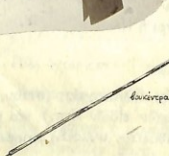
..... (βλ. εἰς 6 σελὶς 6 χειρ. γράφου).....
 ..... (βλ. εἰς 6 σελὶς 6 χειρ. γράφου).....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Γίνεται εὐθραίνεμα καὶ ἐκθερίεμα εἰς ..

τὰ ὅγια ὀργώματα κυρίως τὴν ἀνάξι πού μὲν τὸ ὄργωμα παρατηροῦνται βεβαίως διότι τὸ πᾶσι εἶναι θαρὺ (βλ. εἰς 5)

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων) με εἰνὰρι, πλαταεῖνι, μαεμά

καὶ ἀεῖνι. (Τὸ πλαταεῖνι εἶναι πλατεῖον εἰνὰρι.)...

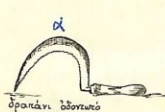

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μὲ τὸ δρεπάνι τὸ
ὀδοντωτὸ... καὶ τὸ δρεπάνι με κόψη (παλαιότερον).....
... βλέπε τὰ κατωτέρω εἰκονισθέντα δρεπάνια (α, β)...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. Εἶναι. ε.α. δρεπάνι. τὸ χύφειο. πού ἐκρημασιεῖτο. πρὸς. ε.α. 1950 καὶ. ε.α. δρεπάνι. τοῦ ἐργασταρίου. πού κρημασιεῖται καὶ ἐνθάδε. καὶ ε.α. εἶναι τὸ αὐτὸ ἐνθάδε.

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μὲ. κόσσα...

ὅπως ἢ εἰκονισμένη

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ὀδοντωτὴ. ε.α. δρεπάνια. ἐργασταρίου. ὁμαλὴ. ε.α. χύφειο. κα. (βλέπε. κατωτέρω εἰκόνες.)
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ἡ. χειρολαβή. πού λέγεταί. ε.α. χεῖρ. εἶναι. εἰς. τὴν. μηχανήν.

..... ὁ. εἰδυρῶς. ἐμελεῖς. ἐλέγετο. χεῖρ. δρεπάνι

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Παλαιότερον οἱ χυρραὶ μετὰ π.ρ. ἐρχο-
ετο εἰς...*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *μόνον. ὁ ἀνὰ ρι. ἐθερίετο. καὶ...
θερίετο. δι. θυρίετο. ὥς...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Παλαιά. ἰθ. πόντοι. Σήμερα δὲ πόντοι περὶ τοῦ*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένου) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἀπομεινόμενα*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ... *Οἱ ἴδιοι αἱ θεριεταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτὰς χερίες...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Πέντε ἕως ἑξ. χερίες τοποθετοῦνται μαζί ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀπὸ τῶν θεριετῶν μετὰ τὰς κεφαλὰς τῶν σταχύων πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν...*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. ... **Χερόβολα** .....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....

... **θερίζουν. ἄνδρες καὶ γυναῖκες. εἰς τὰ πεδία** .....

- 2) Πῶς ἡμεῖοντο οὗτοι μετ' ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). **κατὰ τὸν θερισμόν. χί-**

νούνται. δονημαρίες. κυρίως. μετὰ τὴν γυναῖκα.

ὅτε. διὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῆς. θερίζονται...

**ὅλα τὰ χωράφια τοῦ χωρίου. (Ἀλλ. ἐθέριες ἐπὶ τῇ
 ἡμέρᾳ. ἐξ ἀποκοπῆς. καὶ ἐκείνης. τῇ ἡμέρᾳ. ἐξ ἐξέ-)**

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

... **οἱ γυναῖκες. ἐφόρουν. εἰς τὰ χεῖρα τοῦς.**

μαλ' αὖ. παλίες. .....

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ δεμάτιασμα εἶναι δουλειὰ τῶν ἀνδρῶν. αὐτοὶ ἔδενον πρῶτα τὰ χερόβολα (5-8 χεριές) μὲ ἐπὶ ἰδίᾳ τῇ καλομηρίᾳ. καὶ οὕτως ἔδεναν εἰς ἀγκυλίες (10 χερόβολα) μὲ ἐπὶ ἰδίᾳ τρόπῳ (τὸ δέμα ἔστ. ἀπὸ 4-5 χεριές κουριῶν καλομηρίων). καὶ τέλος ἔδενον τὰ δεμάτια (5 ἀγκυλίες) μὲ λούρες ἀπὸ μπαϊνό. Κάθε δεμάτι ἐστὶ 55 περίπου 40 ἀγκυλίες. Σήμερον ἓνα δεμάτι ἀποτελεῖται ἀπὸ 15 περίπου χερόβολα ἅδεα. Τὰ δεμάτια δένονται μὲ δύο χεριές καλομηρίων συνδεδεμένες ἐξ ἑνὸς κομποῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

(Βλ. πρὸς 231, 6
Εἰς 10 καὶ 11)

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θεριομένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Τὰ δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἀπὸ 10 εἰς ἓνα ὠρισμένον μέρος τοῦ ἀγροῦ. Τὰ ἔρριπτον κατὰ τὸ ἓνα δίπλα ἐξ ἑτέρου μὲ τὸν ἐξάκτιν πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος. Αὐτὸ ἐγένετο διὰ τὴν ἀνευκολύναν τὴν φόρτωσιν αὐτῶν ἐν ἑνὶ καὶ τὸ ἐλευθερώναται τὸ θεριομένον μέρος τὸ ὅποσον θὰ βοουήσων τὰ καρτεῖνια τῶν θεριομένων ἀγρῶν.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. . . Ἡ καλλιέργεια τῆς πατάρας, ἡ κίε, τὰ ἔρρα, τὰ ἔρα, μέ, ἐξέρρα, ἔρρα, νεκίσεσαι, μέρι, ἐπὶ μερον. . . Τὸ φύτεμα, γίνεται, τὸν Ἰανουάριον, φεβρουάριον, καὶ Μάρτιον. . . . .

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. . . Τὸ βγάλισιμο, τῶν γεωμήλων, ἐγίνετο καὶ γίνεται, μέ, πατασίνοι. Τοῦτο, εἶναι, πλακύνερα ἀπὸ τοῦ ξωόρι, καὶ, στενωτέρο, ἀπὸ, τὸν, ἄξινα, ὅτι, ἡμῖ, εἶναι

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνηθίζετο, παλαιότερον, ἡ διατροφή, τῶν ζώων, κατὰ, τὸν, χειμῶνα, μὲ, ξηρά, χόρτα, (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐάν, ναί, περιγράψατε, πῶς, ἐγίνετο, ἡ, καλλιέργειά, του, ἔπειτα, ἡ, κοπή, ἡ, ξήρανσις, καὶ, ἡ, φύλαξις, αὐτοῦ. . . . .

Ἡ διατροφή, τῶν, ζώων, κατὰ, τὸν, χειμῶνα, ἐγένετο, μέ, ἄνυρα, μόνον. . . . .

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). . . . .

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας). . . . .

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

.....

.....

α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Συνεκροτωνόντο. εἰς τό. ἴδιον χωράρι. ὅταν. εἰς. αὐ-
τό. ὑπάρχε. ἁλῶνι. ἁλλεῦς. μετεφέροντο. εἰς. τό.
ἁλῶνι. τό. οἰκογενεῖα. ἡ. φιλιῶ. πού. εὐρίσκειτο
μονα. ἐκ. χωρίο.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλλωνισμὸν
δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμνωστάσι, θεμνωιά,
θεμνωιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν;
Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; Ὁ, κωμῆς.

καλεῖται. θερμαίνεται. ὁ βωρὸς καλεῖται θερμότης.
τὰ δεξιὰ τοποθετοῦνται. μετὰ ἐτόχονα πρὸς τὸ...
(βλέπε προλ. 6. 7)

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνεκὰθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνι-
σμὸν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χῶρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι ; .....

Ἰ.π.ῆρχεν. ἀνεμοθεν. ἁλῶνι. ἐσὺν. ἐλπο. μαθ. διὰ...
 τὸν. ἁλῶνι. ἐμὸν. εὐν. δημηγριαῦν. ἔχινετο. ἄμφ. ὁ...
 κυριεμός. εὐν. μαρπὺ. ἀπὸ. καὶ. ἀχυρα. καὶ. ἐλν. αὐτῇ. εὐν...
 (βλ. πρὸς. 6. f)

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποῖαν θέσιν ; .. *Εἰς. ἐν.ν. εἰ.α.ρ. π.σ.ν. χω.σ.ν. ε.σ.ν. ἡ.δ.σ. . . καὶ .εἰς. ἕνα. ἄ.γ.ω.μ.α. πῶ.ε.ε. ν.ά. ἔ.κ.η. ἀ.ἔ.ρ.α. . . Πο.ι.ἑ.ς. φ.ο. ρ.ἑ.ς. κα.τ.ε.σ.κ.ε.υ.ά.ζ.ε.σ.α. καὶ .εἰς. τ.ὸ.ν. ἄ.ρ.ρ.όν. . . . .*

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
 ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
 σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. Τὸ ἀ-
 λώνι ἀνήκει εἰς οἰκογενείας σου. ἐκχενεύουν. ἢ. χεῖτο-
 νεύουν. Καθε. οἰκογένεια.. ἀλωνίζει. μέ. τῇ. εἰρᾷ

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .. Ἀρχίζει ..
 εἰς. 20. Θεριερῇ (Ιουλίῳ) καὶ. λήγει. ἐφ' ἑτέρας. τῆς Ἀλωνάρι (Ἰουλίου)

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
 (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Χρησιμοποιεῖται. καὶ ...
 χωματάλωνο. καὶ. Πετράλωνο. κατασκευάζονται ἀπὸ.

τοῦς. ἀνδρες. τῶν. οἰκογενειῶν σου. καὶ. χρησιμοποιοῦν.

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων). Ἐξό. χωματάλωνο. χίνεσαι. πρῶτα. καὶ ..

Ευάριεμα (ξύδι). μέ. μία. ἀξίνα. ὥ. ἔφε. κό. ἑύχουν. καὶ
 χόρτα, ἔφερα. ὁ. καθαριεφός. μέ. τῇ. ν. βαρῶματι. κα.

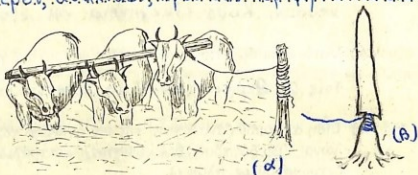
(εὐαῖα. μέ. μανδύ. ἢ. ὁ. κατασκευάζονται ἀπὸ. μαρμα-
 (Βασιλεῖς. Θροῦ. 228)

9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .. Τῇ. ν. προηγου-
 μένην. χίνεσαι. καὶ. προσεφ. μαρμα. καὶ. τῇ. ν. ἐπομένῃν ..
 ὁ. ἀλωνισμὸς ..

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.
 Λύοντες τὰ δεμόφια καὶ ἀναρπίζοντες τὰ ἐκείνα...
 ἔντος τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀναρπίσματα γίνονται ἀπὸ...
 τῶ ἀνέκτρον, καὶ καὶ μὴ πρὸς τὴν περιφέρειαν τοῦ ἀλώνιου

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθετός εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
 νιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα... Τὰ

ἀλώνισμα γίνεται πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς

καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων ἢ ἵππων.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου τοποθετεῖται ἡ ἐκείνη

ξύλινος 2 μέτρων ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶνται σχοινία....

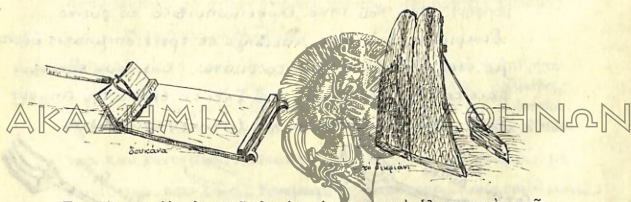
ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα (β)

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). α). ἄλωναριος
μέ. θρόνα. Ἀὐτὰ σέκονται ὅπως ἀμφότες ἐπὶ ὄρθρα. Μὲ εἶν
 διαφορὰ. ἀντὶ. καὶ ἐκτείνονται ἐπὶ ὁριζῶν. εἶν. ἐξάρτα. ἢ ὅπως
 μέ. καὶ μακρὰ ἐλάσματα. εἶν. ἐκτείνονται. εἶν. ἐξάρτα. ἢ ὅπως
 ἐξάρταται ἐπὶ τὰ χεῖρ. τοῦ. ἐξάρτα. μέ. ἐπὶ. ἐπὶ. ἐξάρτα. εἶν. ἐξάρτα
 (ἔχει προε. 6.8)

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

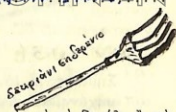
Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ά.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Γ. ἀ. το. ἄλωνισμα μέ
θρόνα. ἐκτείνονται. εἶν. ἐξάρτα. Ἀὐτὰ. εἶν. ἐξάρτα.
 ὀρθωμένη. παραλληλεπίπεδα. καὶ ὅπως. το. ὕψος. ἢ το. 15
 πόδες. καὶ το. μήκος. 1. μέτρο. καὶ το. πλάτος. 20. πόδες.
 ἢ. ἐπὶ. ὅπως. ὅταν. καλυφένῃ. μέ. ἐκτείνονται. ἢ. ὅπως. αὕτη
 ἐκτείνονται. πλάτος. το. ἐξάρτα. ἢ. ἐπὶ. το. πλάτος.

(βλ. προε. 6. 10)

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ; *Ἀφ.κ.ε.ε.ε.ε.ε.ε.*

19. καὶ πρῶτον. Διαλύομεθα. μόνον. κατὰ τὸ θεῖμα, τὰ
ἐπ' ἀνατοφθόνεσσι μετὰ ἀπὸ αὐτοῦ. ὅχι. ἀμυν. μέ...
τὰ ἄλλα. Διὰ τὸ θεῖμα. θά καθίσουν. ὅταν...
τὰ πᾶσι. τελειώσων. τὸν. προοριζόμενον. ....
... συνέλψ. τὸ θεῖμα. γίνεσθαι. ἀρδῶν. ....

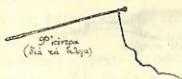
12) Ποία άλλα άλωνιστικά έργα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Πρὸ. τοῦ. 1950. ἐκρημαποδοῖτο. τὸ ξύλον . . .

[illegible]

13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το δισάκι ή το δικράνι, έρχομενος γύρω εις τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπτους στάχυς ; ..... Μὲν οὐκ .....

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (*Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). Ἡ ἀλωνόβεργα ἐστὶν κόπρ. μ. α. ὀνομάσκειται θίερα. Ἀποκαλεῖται ἀπὸ μ. α. ἐκερέα. ἐξ αὐτῆς βέρρα. μήκους 80. πᾶναιων.....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. ἔσαν. τόσα. μα. ἀλκακίερα. . . ἔτα. ἁπαλωμα. τὴν. πῆραν. δι'. ὅσα. τὰ. ἀμ. περὶ αὐτὰ. . . . .

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

.....λέχονται...λειψμα

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσιπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνάραι καὶ ἀγωγιάτες), αἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. *Θεάν. ἡ παρ.*

της τοῦ γενήματος. εἶναι μὴ ἀπολαύσει. ὁ γεωργὸς μὲ
τὰ ἴδιω. τοῦ σώα... Σε. μετὰ τὴν παροῦσα παίρνει ὠφελι-
τες. ἐπ' αὐτοῦ ἢ πικρεῖ. δανειμαρὶά. ἐξ αὐτοῦ.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρήσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Μετὰ τὴν θείαν ἐκδήλσιν, γὰρ προσεθαύρα, ἔκριθον, ^{μετὰ χερί} μίσησαν.

πράσιστα, βραχύων ἐπόνων, ἐξ ὁρμηδῶ! (μὲναιτο) ἢ ἐξ πούρι (μὲναι)

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο·
πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; .....

ἔλεγετο. ὁππότε, καθεμινώσθη ἐκ βύλου πλατόνυ.

Τὰ χέρια σου εἶκε μῆκος 10 πόντους καὶ ἡ παλάμη σου

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.). Τὸ κοπάνισμα ἡ ἐκτρέφει μ.ο. . . ἐγένετο εἰς τὴν αὐλήν. Αὐτὰ χρ. ἐκτρέφει. Γιὰ τὴν . . . φαῖν καὶ ρεβίθια ἐκρηπιοποιεῖτο τὸ κομπωτό ξύλο

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κομπωτό γιὰ τὸ κοπάνισμα μικρῶν σπυρίων δημητριακῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; . . . ἔχεται μ.ο. ὑπὸ τῶν μελῶν . . .

... τῶν οἰκογενείων, . . .

... Γιὰ τὸ κοπάνισμα ἐκρηπιοποιεῖτο τὸ κομπωτό ξύλο . . .

... ὡς τὸ ἀντρέφει εἰς τὴν αὐλήν . . .

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ἴκοντο εἰς τὸν κωρυθαῖον καὶ κορινθίον· ἔκρινον τοὺς ῥεθύν-
 τας αὐτὰ μετὰ τὴν ἀφελήν τινι πρὸς τὰ αὐτὰ μέρος. τὰ κατώ-
 τικ· αὐτὰ καὶ ἔσθιον ἐσθύνοντες ἀρχιερεῖς (καθήμενοι ἢ ἐπὶ πύργῳ ὡς ἐκ)
 ἢ καὶ ἐκτυπώσαντες μετὰ τὸν ἀσπασμὸν ἐσθύνοντες μετὰ πάντα· (ὅπως προὖ. 6. 12)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; . *Τό. ἀλώνισμα. ἦσα. ἐνά-
ριερα. ἐργασία.. Ὁ. ἀφινάειε. πού. ἐχύριε. κά. σῶα. ἐρίερεο
μαί. διασεφιδασειράε. εἰς. τοὺς. ἄλλους, μέ. εἰς. ἰδιόερερεα φανέε
του, τὰ. διὰ. ἄφορα. τραχυά. ε. του. πού. ἐνέωρε. διεσάρερεο. ἀπό. τὰ. (βλ. πρὸς.
611. 12*
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *εἰς. τὸν. τόπον. ἡς. ἐγινε. χρῆσις
ε. τοῦ. ὀ. 1935. ἦσα. ἐναν. ἀκων. τοῦ. ἐν. ἐργασίας. ....*

(Вл. провд. вкл. 12)

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.... Λέγονται.. λειῶμα.. σωρεῖται με.. τὰ φενάρι.. τὰ ὀπαῖον.. εἶναι.. ἐκλινον.. ἐς ὀδομήρω..
Τὰ λειῶμα.. ἐκτὴν ἄρκη.. γίνεταί.. λαμβάνει.. δηλ.. ἐπαμήνης
ὥρος..

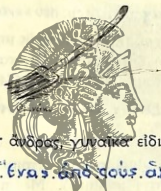
— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

...κατ' ἄρ' ἡν. ὁ. εὐφρόν. εἶναι. λαμπνί. (ἐπιβήματα). Στά...

...λαμπνί. δὲν. γίνεται. τίποτε. πού. καὶ. εἶναι. ἔθιμον,.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... λέγεται. φτυάρι,.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Λιχνᾶ. ἄνδρας. ἕνα. ἀπὸ. τοῦς. ἀγωνιστάς.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοῦς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ. χονδρά. τεμάχια. λέγονται. βυμβάλα, Τὰ. βυμβάλα. ἀπὸ.

ματὸ. τὴν. διόρυειαν. τοῦ. λιχνιστάτος. ἀποχωρίζονται. ἀπὸ. τὸν

χωρὸ. μὲ. τὴν. εὐφροσύνην. ἐν. χυμωτικῶν. ἐν. ἑν. μέρος. τοῦ. ὁλ-

νιστοῦ. ὅπου. μοί. κοπανίσανται. μὲ. ἑν. κομποπλάτ. ἐπιμήκυνον. ἐν. τὸ. ἰσχυρὸν.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

.....
 .....
 .....
 .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ; . Τὰ .

ἐμύδαλα ἀποκρίονται ἀπὸ τὸν καρπὸν κατὰ τὴν διάρκειαν
 τοῦ ἀνεμίσματος μὲ μία εὐρωμοστίνη, ἀπὸ μία γυναῖκα.

Τὰ εὐκύν ἐναποφείναντα ἀποκρίονται μὲ τὰ ἀρχετόϊ (κόμπια),
 κατὰ τὴν ἐσομαεῖαν ἐνὸς ἑσπερίου γιὰ ἕλεμα.
 Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

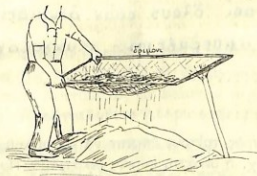
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλιὸν δερμάτινον

κόσκινον ἢ ἀερίλογον

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) . . . ἤ μὲν μετὰ τὴν ἐργασίαν . . .

μετὰ τὴν ἐργασίαν . . . δὲν ὑφίσταται . . . ἔκβα . . . συνθιβαίνει . . .

ἀρχαῖοι (ὁ ἐκείνη)

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἂνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; Ὁ καρπὸς ἐξημερίζεται εἰς . . .

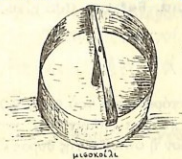
σωρόν . . . ἐξημερίζεται . . . ἐργαλεῖον ἐκ φτυαρίου . . . Μετὰ τὴν ἐργασίαν . . . φτυαρίου κατὰ τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ . . . ἐκ φτυαρίου . . . εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς θέσεως τοῦ κύματος . . . ἐπὶ τοῦ κύματος καὶ εἰς τὰς θέσεις ἀντὶ τοῦ (τὰ ἐξημερία τοῦ ἀρίστου) . . . κατὰ τὴν κορυφὴν . . . (Ὁ δὲ πρὸς) . . . 6, 13

- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. . . ἢ . . . εὐχρηστικῶς . . . ἰδιωτικῶς . . . θά . . . ὑερόν . . . κραεῖ . . . ὅλας . . . τοὺς ἀλφειάτες . . . οἱ ὅποιοι . . . εὐκρινεῖ . . . «μπερμεῖται» . . . «εκκροφάγεται» . . .

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
 γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)... *Ἀμέσως εἰς τὸ*
ἄλωνα μαγεβάθετε· μέτρον τοῦ ἀλωναίει· οὗ εἰς τοὺς ἀλωναίους
ἢ ἡέρεποις τοῦ εἵσευ, κρηθῆς καὶ θραῖνης ἐγένετο μετὰ
μουσῆα (μυσομοίαια) ἢ βουδεῖα... Στά 15. βουδεῖα καὶ ἔν
ὄνῃε εἰς τὸν ἀλωναίον. Το βουδεῖα εἶναι ἓνα (βλέπε προῦ.
Στά. 13)

μυσοκόλι

κούσαλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνα ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γηφιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωναίτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
 χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
 γραφίας αὐτῶν) .... *Μετὰ τοῦ βουδεῖα... ἔκρησις κρηθῆς...*
σαν... ὡς... μέτρα... οἱ μπινδόνες (τὰ δοκεῖα πετρελίου)...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·
 ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
 κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
 κὰς συνηθείας) *Ἀπεθηκεύετο μετὰ κρηθῆς ἐντὸς μακεδόνων*

κατόνια εἶναι μετὰ κρηθῆς ἐντὸς κρηθῆς... οἰκίας... (βλέπε προῦ.
διαμερίσματα, ἐξ οὗ μακεδόνων ἐντὸς κρηθῆς... οἰκίας...)

4) Τὸ ἀχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ ^{στα. 14)}
 χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνα. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Παλαιότερον ἀπεθνησκέυετο . εἰς τὸν
 ρωτόν . (ἄλκυρῶνα) τοῦ ἐπιζιστοῦ . ἦτο . εἰς τὸ . μακρὸν (μακρῶς)
 τῆς οἰκίας . ἢ διπλοῦ ἀπὸ αὐτὴν . Ἦ δ' ἐπὶ ἀποθήμηνειν .
 (βλ. προσ. βελ.)

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου . Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τὸς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τὸ ἀλάνεισθαι . τοῦ ἐις τοῦ ἐνείκω . πᾶσι εἶχε περὶ -
 χει . εἰς τὸ χωρὶς ... ..

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

... Ὅχι , ἢ διαλογὴ τοῦ σπόρου (γεννήματος) γίνεται . .
 μετὰ τὸν θερισμὸν . (ἐπεὶ περὶ ἀναγινώσκ. βελ. 5 . ἐρῶτ. δ' 6)

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται .
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον . (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Λαμβάνει χώραν ἐπὶ 23 Ἰουνίου (Κληδόνου) ἐπὶ τῇ
 παραμονῇ . τ. Ἀγιαντιστοῦ . τοῦ Ρηχανῶ . ἐπὶ βράδυν . . . .

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Ἦν ἀναμέρω
 ἡμέρα . ἐπὶ βράδυν . (ἐπὶ ἡ ὥρα) . εἰς τὸν πλατεῖαν . .
 τοῦ χωριοῦ . ἢ εἰς τὸν δρόμον . μιᾶς χειρῶν . . . .

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

..... Πήλημα . φωτιά .

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

..... Τὴν ἀνόπτουν . παῖδιά .

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; ... Παιδιά . ἐρπάζον

ἄχυρα , ... Ἄν . τὰ . κλέπτουν .

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Συμμετρῶν ὄντων . ἄχυσαιες - ἄχυσαιες . καὶ ἐρπάζε-

..... τῶνται . εἰς . βεῖραν . καὶ εἰς ἀπέτασιν . τῆς φῶς ἀπὸ τῆν

ἀπὸ τῆς . εἰς . βήματα .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

..... Τὸ . καραυπηγεῖν . τῶν ἐθίμων . τῆς πυρᾶς .

..... εἰς τὸν τόπον . μὲν . εἶναι ὁ . θόρυβος . τοῦ . πρᾶμα-

..... λεῖσαι . ἀπὸ . εἰς . φωνῆς . τῶν . παιδιῶν , τὰ . χέλια . καὶ

..... τὰ . ἄεττα . τῶν . χυνοῦσιν .

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

..... Γίνεσθαι . πηδήματα . τῆς . φωτιᾶς . ὅποιος . πηδήσει

..... εἰς . φωτιᾶς . δὲν . θὰ . τὸν . πᾶν . τὸ . μεφῶν . σου .

..... Γι' αὐτὸ . οἱ . χυνοῖς . πρᾶτρεπον . ὅλα . τὰ . παῖδιά

..... ναί . εἰς . πηδῶν . ... (εἰς . πρᾶτρεπον . εἰς . 16) .

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

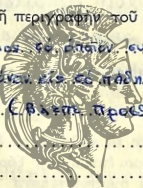
..... Δέν. καίειν.. εἶ ποτε.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

..... Οὐκ.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Τ.φ. ἀναφέρω. ἔθιμον. εὖ. εἰπὼν. ἐντελεῖσθαι. καὶ εὐήμερον.
δέν. περιρρίψαι. μέλαν. εἰς. εὖ. πᾶσι. εὖ. φασίαν.. καὶ
εἰς. εὖ. κερὸν... (βλ. πρὸς, εὖ. 17).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ὀνομασία τῶν μερῶν αὐτῶν

1) χέρι 2) χερσαί 3) ἀλετροπόδα 4) ἐπάθη 5) ὕνι 6) βαθάρη

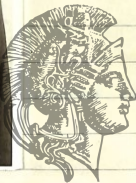
7) ἡ κλειδί 8) φερά 9) βίδα (συμφύκτη)

Σελίς 4 65' 1

← Κωνσταντίνος Μιχαλόπουλος

ὁ σκευιτής τοῦ ξύλινου ὀρόρου

Σελίς 4

Σελίς 4 65' 2

Τὰ παλαιὰ ξύλινα ὄροτρα ἦσαν δύο εἰδῶν: α) τὸ μπουκάριον
 ποὺ ἐκρηπιοποιεῖτο ἐπὶ τὴν ἀνοίγει ποὺ τὰ κώματα εἶναι βαρῆα καὶ
 ἔχουν ἄχρωσιν (κόρρα) καὶ β) τὸ γουκάριον ποὺ ἐκρηπιο-
 ποιεῖτο ἐπὶ φθινόπωρο. Τότε οὖν πηγαίνει βερῶν (γουλίσει)
 γὰρ δύο ἀνέστρια διαφέρουν ὡς πρὸς τὸ βαθάρη, τὸ ὁποῖον
 εἰς μὲν τὸ γουκάριον ἐλημνίσκει ἐλαφρὸν καμπύλην πρὸς τὰ κώματα
 εἰς δὲ τὸ μπουκάριον εἶναι εὐθύ.

Ἡμερᾶν δὲν χρησιμοποιοῦνται ξύλινα ὄροτρα.

Σελ. 4 60' 3

← Συγός και
έξαρτήματα
αύτου

Είμ. 5

Έξαρτήματα Συγός

1/ Συγός 2/ Σελύς 3/ Μπισουλία 4/ Χούσι 5/ Λευριό (Είμ. 5)

Είμ. 6α

α) Μπουκάρτιο

Είμ. 6β

β) Χουκάρτιο

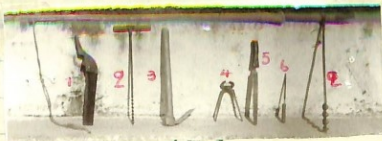
Έξαρτήματα Ώρετρον

1/ Χέρι 2/ Χερούλι 3/ Άλσεροπόδα 4/ Οπάθι

5/ Οσταβάρι 6/ Μλειδί 7/ Φτερά 8/ Ώνι (Είμ. 6α, 6β)

Σελ. 5 Έρω. 60' 7

Έργακιν διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ Ώρετρον

Είμ. 7

1/ Πριόνι 2/ Τριθέλλι 3/ Γουεπάρνι 4/ Τανόλια 5/ Ἀρνόρι 6/ Λήμμα 7/ Ξεκού

Σελίς 6 Έρωτ. 6ε' 12

- 3) Περνώσιν εἰς ἡλεδί τοῦ ἀλετριού εἰς τὸν χίεσον τοῦ συροῦ.
 4) Λένουσιν τὰ καπίστρια (δύο κρικέες) εἰς τὸ κεράλι τοῦ ἀλετριού.
 Τὰ καπίστρια κρηπιδεύουσιν χιό εἰν ἐδῆγησιν τοῦ ἀλόχου,
 (ἰδὲ εἰκόνα ἐρωσηματολόγιον)

Σελίς 7 Έρωτ. 7 1 (Ἀρεκρίκεις)

Δένομε ἀπὸ τὸ δὺς τῆς ἄυρα δύο ἀγελάδας (βόδια). Κάνομε ἐπὶ κρικιά
 ἓνα κορπόδεμα εἰς κρόπον ἕτερε εἰς δύο ἀγελάδες τὰ πλησιάζουσιν εἰς τὸ ἴδιον
 ὄφρος καὶ ἐξ ἀπέστασι περίπου 1 μέτρο, φέρομε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν
 ἀγελάδων τὸν συρό. Περνώμε εἰς τὸ λατό τους εἰς σέυλες καὶ συκρό-
 νως θέτομε τὸν συρό ἔτσι ὥστε τὸ δὺς ἄυρα τῆς σέυλας νὰ διαπύ-
 ραίσουσιν δύο κρύπτες τοῦ συροῦ. Συνδέομε τὸ προσέκοντα ἄυρα τῆς
 σέυλας μετὰ τὸν κρικιὸν καὶ στερεώνομε αὐτὴν εἰς τὸν συρό.
 Ἡ μὲν ἀγελάδα ἥδη ἐσέχθησε. Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται καὶ μετὰ τὴν
 ὀλίγην. Κατόπιν προσδένομε εἰς τὸ χουσί τὸ ἀλέτρι. Λένομε τὰ
 κορπόδεμα. Ξυχίζομε τὴν κρικιὴν καὶ τὴν δένομε εἰς τὸ κεράλι
 ἔτσι ὥστε νὰ γίνονταί δύο σύγχι χιό εἰν ἐδῆγησιν τῶν ἀγελάδων,
 ἔτσι χίεσαι τὸ σέξιφον μετὰ δύο βόδια. (εἰκ. 8)

← Ζευγμένες
 ἀγελάδες
 ἐρχώντων

Σελίς 10 ἔρως. 2

Σ'η. 9

Σ θάρνα φύλινη κατασκευασμένη με εὐλιν
δομάρια.

Ἐπάνω εἰς τὴν θάρνα τοποθετεῖται ἓνα θάρος, ἐκνήθως πύρες μεγάλες

Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Σελίς 15 γ' 4

Διότι ἂν θερῖενς εἰς Ἀγίος Μανρὺς (παλιγεταί καὶ εἰς Ἀσπρὺς)
γίνεσθαι τὸ γυφί μαῦρο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Σελίς 16 δ' 5 ΔΟΗΝΩΝ

Παίρνω τὸ θερπανάμι μου καὶ πᾶν τὸ θερῖω

μαῦρα μὲν νά φιλῶ

Παίρνω τὸν ἔρως τὸν πᾶσι, τὸ χωρὶς νὰ μεγάλο

καί ὡς μου δέλω νά ἐπάρω

Ρωμαῖοι τὸ θερῖσανε. Τοῦρμαι τὸ μου θαλῶνε

ἄφσε σου νά πηλαλῶνε

Ὁ Βασιλεὺς ε' δλῶνισε με εἰς τὴν κρυφὴν σου μὴτα

κόρη Βερβαινισοπούλα, ...

Ἰδοὺ καὶ ἓνα ἄλλο τραγῶδι εἰς ἐποχὴν αὐτῆς:

8) Κάτω ἐστὶν ἄμπω κατὰ ἐπὶν Καθαμίονα

θερίζει ὁ γιδενός μοσι μετὰ τὴν Παχῶνα

Βουέκη καὶ ὕψος

Εσκήπη βάσει ὁ Γιάννος κασί μέτην Παγώνα
 ὅποιος διέδεη προεῶ γὰ ῥεθὴ τὸ χιόμα.

* Ἀφ' ἑτο τὸ χιόμα ἔδιδασκε ἡ Παγώνα

— Νεράει Γιάννο τὸ εσκήπη τὸ πόνω

— Βάστα μωρή Παγώνα ὥσπου γὰ ῥεθὴ τὸ χιόμα

— Δὲ βάσεω ρε Γιάννο τὸ εσκήπη τὸ χάνω.

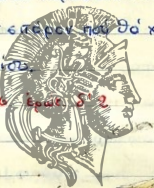
Σελίς 15 ἔρωτ. γ' 6

Τοῦ Σταυροῦ (14 2/3 βίου) τρέβου τὸ εσάκνα τοῦ καί, βόσθου τὸν
 καρπό εἰς ἓνα μαντήλι. Τὸ κάνουν κορπόδεμα καὶ πηγαίνουν μέ
 αὐτὸ εἰς τὴν Ἑλληπεία. Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας ρίπτου
 τὸν κορπὸν αὐτὸν εἰς τὸν ἑσπερὸν καὶ θό χρεσιμοποιοῦνται κατὰ
 τὴν ἐπορὰν τοῦ Οὐεωβρίου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Σελίς 16 ἔρωτ. δ' 2

ΑΘΗΝΩΝ

Τοποθέσεις κερῶν

Εἰν. 11

Τὸ λεικάρι* ὡς ἔχει

ἐν ἡμέρᾳ

Εἰν. 10

* λεικάρι = δεμάσι

Σελίς 18 ἔρωτ. α' 2

κέντρον τοῦ ὄφρου ὁ ὅποιος κλείναι εἰς τὴν κορυφὴν καὶ λαμβάνει
τὸ ἐλπίμα τοῦ κώνου. Γίνεται οὕτῃ ἡ εσοπεδέσκεις χιὰ νά προφ-
λάσσονται τὰ ἐσάκρια ἀπὸ τὰ ἐπυρχία, τίς κέσες καὶ τὰ ἄλλα
εἰς τὸ ἐπιτεῖν.

Σελίς 18 ἔρωτ. α' 3

ἐπιτεῖν ὅταν ἐπρέμειτο χιὰ προφθεούρα. Προφθεούρα ἦσαν τὸ
πρῶτο γέννημα πού θά πῆχαινε σὺν κύλο λόγῳ ἑλλείψεως φωφισῶ.
Ἐγένετο δὲ αὕτη μετὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ.

Σελίς 17 ἔρωτ. 7

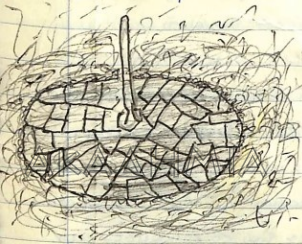
Κατασκευάζονται τὸν Χειμῶνι τοῦ ἐξ ὁδοῦς ἐκτίπεται εὐνοκώτερον.
Τὰ ἔργα ταῦτα διὰ τὴν κατασκευὴν εἶναι ὁ καθεὶς, τὸ εἶναι,
ἡ αἰτία, τὸ φταῖρι καὶ ἡ ἐνέσφιξις. Εἰς τὴν περίε-
ρειαν τοῦ ὁλῶνι ὅπου, μετὰ τὴν κατασκευὴν, ὑπάρχουν κοιλώματα
καὶ σὺν κυκλικῶς πέτρων καὶ σὺν καὶ ἐπικωμάτων τῶν.
ἔτσι τὸ ὁλῶνι παίρνει τὸ ἐπίπεδον ἐκπῆμα.

Προκειμένου νά κατασκευασθῇ ἕνα ὁλῶνι γίνεται πρῶτα
ἡ χάραξις αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δηλ. ρίπτονται τὸ σκέδισ.
Γίνεται δὲ ἡ χάραξις ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὸ κέντρον μηήχομε ἕναν μεγάλον πάσσαλον, ἐπ' αὐ-
τοῦ περνῶμε τὴν θηλειά πρὸς εἶναι φτιαγμένη εἰς τὸ ὅμοιον κίος
τριχίος περίπου 10 μέτρων. Εἰς τὸ ὅμοιον ἄντρον τῆς τριχίος
δένεμε ἕναν ἀνδρεόνιον πάσσαλον. Μὲ συνωφμένην τὴν τριχιά
καὶ μὲ τὸν πάσσαλον ἐπὶ κέρι ἐκπυρρῶμε κύκλον κατὰ τὸν
τὸ ἔδαφος. Ἐντός τοῦ κύκλου γίνονται ὅλες οἱ ἀνωτέρω

ἐργασίᾳ ἰσοπεδώσας. Ἦν τρικιά δὲν ἀπομαρύνεται διὰ τὸ
χρειμεύη ὡς ὀδικὸς κατὰ τὴν διόρυγαν τῆς κατασκευῆς.

Μετὰ τὴν ἰσοπέδωσιν χιὰ νὰ χιγὴ πετράλων ἐστῶνται εἰς
τὸ δάπεδον πλάτες οἱ ὁποῖες μεταφέρονται ἀπὸ πολλὰς περιόκες
τοῦ χωριοῦ. Οἱ πέτρες δὲν σοποθεοῦνται εἰς γραμμὰς ἀλλὰ ἔτσι
ὥστε νὰ διασφαυροῦνται μεταξὺ-σως δηλ. ἔπως εἰς τὸ κλίεμο.
Τὰ μετὰ μεταξὺ τῶν πλατῶν καλύπτονται μὲ κῶμα ἀπὸ τρα-
χάνα ἢ σιμέντο.

Πετράλων

Εἰ. 12

Σελίς 19 ἔρως 8

Κωμαδίων

Εἰ. 13

φάνα δηλ. κατεργημένα πού ἀπὸ ἡμέρας ἔχει τραυωθῇ) καὶ τέλος
τὸ χρίεμο (ἐπὶ τῇ γῆς) αὐτοῦ ^{πληρὸν ἀπὸ} μετὰ τῆς βοδίων. Καὶ τὸ
χρίεμο γίνεται μὲ τὴν ἐκρωμασίαν.

Εἰς τὸ πετράλων ἓνα εὐαίσιμα εἶναι ἄμετό.

Σελίς 21 ἔρως 11 θ

ράβδον ἢ καὶ μὲ μιά διπλὴ τρικιά. (βλ. εἰσὼν 9 σελίς 22 ^{χειρογράφου} ^{περιγράφης})
θ) Ἀλωνιομὸς μὲ ἄλογα: Τὰ ἄλογα σέκονται μὲ εἰς λαμαργίαι.

Αὗται γίνονται ^(εἰ. 14) μὲ δύο τρικιὰς παράλληλες καὶ ἐφαπόμενες.

Εὐνύχσις →

Ἡ μία τρικιά υποθετεῖται ὀριστικῶς ἡ δὲ ἄλλη ἐκφρασίσει κα-
μπόλες ἐν εἰρήνᾳ βουλῆς τοῦ εὐαγγέλιου εἰς τὴν ἑριστικὴν
Τρικιά, "Ἐκεῖ ἐκφρατίζονται οἱ λαιμαρχίαι, οἱ λαιμαρχίαι ὅπε-
ρουν μετὰ τὸν 30 πόλεως. Ἀλλὰ οἱ τρικίαι συναντῶνται εἰς
τὴν ὁπότεαν τὴν ἀνωτέρω 30 πόλεως. Οἱ δύο τρικίαι εἰς τὸ αἶμα
των θηλ. εἰς τὸ αἷμα τῆς πρώτης καὶ τὸ αἷμα τῆς τελευταίας λαι-
μαρχίας ἐκφρατίζονται θηλειάν, διότι τῆς ὁποίας προσδένεται ἡ μεγάλη
τρικιά τοῦ ἐσκήρου (ἡ αὐτὴν)

Καὶ ἡ μεγάλη αὕτη τρικιά εἶναι διπλή. εἰς τὸ ἓνα αἷμα
τῆς φέρει ἓνα δεκάκι ἀπὸ καλαμῆς τὸ ὅποσον δύναται εἶκο-
λα νὰ περᾷ ἐπὶν θηλειᾷ τῶν λαιμαρχῶν καὶ νὰ συνδέῃ
ἔτσι τὴν μεγάλην τρικιά μετὰ τὴν λαιμαρχίαν.

Εἰς τὸ ἄλλο αἷμα τῆς ἡ τρικιά ἐκφρατίζει θηλειάν (μὲν γὰρ)
ἡ ὁποία περᾷ εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ἐσκήρου. (Δύναται ἀντὶ θηλειᾶς
νὰ χρησιμοποιοῦν καὶ γοῦσι).

Μία ἄλλη τρικιά μικρὴ καὶ μονή συνδέει τὴν κορυφὴν τοῦ ἐσκή-
ρου μετὰ τὴν θηλειᾶ ἢ τὸ γοῦσι. Αὕτη εἶναι χαλαρή. Δι' αὐτῆς
ἐπισυγκάνεται ἡ περιτύλιξις τῆς μεγάλης τρικίας εἰς τὸν ἐσκήρον
μετὰ δύο ἐστροφές τῶν ὁλόγων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ἁλωνιστοῦ.
Γίνονται δὲ περιεστροφές ἐστροφές εἰς τὴν περιφέρειαν διότι ἐκεῖ
μασεύεται καὶ περιεστροφὴν γέννημα κατὰ τὸν ἁλωνισμόν
(λόγω φυγομενέρου δυνάμεως)

Ἀφοῦ γίνονται οἱ ἀνωτέρω ἐκφρασίσεις οἱ ἁλωνιστοί, ὁ καθένας
τὸ διότι τῶν φέρουν τὸ ἄλλο ^{εὐδελόν} πρό τῶν λαιμαρχῶν εἰς ὅποτες
φορῶν εἰς τὸν λαιμόν των. Κατόπιν μόνον τὸν εαυρό τῶν

εὔχονται «μπερδέσια» «καλοφάρματα» εἶναι; Διοκλήση καὶ
 ἕνα, θαρραλέος κυπαρὶς ἄλογα μὲ εἴςθα φωνάζοντας;
 «ὅπ, ἔπ, ὅπ, ὅπλα, ὅπλα, ὅπλα, ἔλα, ἔλα, ἔλα, πῶ, πῶ, πῶ».
 (εἰν. 15)

εἰν. 14

λαίμαριές ἄλογων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἄλογα ἄλωνίσουν

εἰν. 15

ΞΕΝΟΣ 21 βιβλ. 11 γ

ἦτοστο ὁ ἄλωνιάτης ὁ ὅποιος ὠδηγεῖ τὰ ἐξέδρα κρατῶντας
 τὰ ἄπο τῆς συγῆς.

Κάτωθεν τοῦ πασώματος εἶναι τέσσαρες κύλινδροι ξύλινοι
 φέροντες μεσώλινα ἐλάσματα κατὰ τρέπον ἀνανέιςται.
 Οἱ κύλινδροι φθύνονται γὰρ περιστρέφονται γύρω ἀπὸ τὸν

ἑαυτὸν εὖς ἐκ ηὐρισόμενοι εἰς τὰ ἄκρα των ἐπὶ τῆς ἀριστε-
ρᾶς καὶ δεξιᾶς πλευρᾶς τῆς εὐάρνης. Αὕτη ἐκ ηὐρετο ἐν τῷ
συγῷ διὰ μιᾶς εὐοτρέφειας ράβδου ἢ διὰ δεκάτης ἐρικιάς. (εἰμ. 16)

→
Ἀλωνικεινὴ εὐάρνη
(ἀναποδοσυρισμένη)

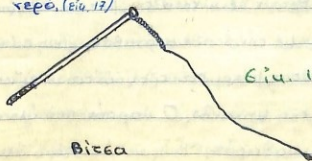

εἰμ. 16

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Σελίς 22 ἑως. 14.

εἰς τὸ εἶνα ἄκρον τῆς ἐκ ηὐρετο λαμβόν. ὅτι αὐτὸν δένεται
τὸ φορεῖτο (εὐαγχοσι μήκος 1,50 μ. Τούτο εἰς τὴν εὐαγχοσι
ἄκρον φέρει ἕναν ὁριζόντιον κόμπος. εἰς δὲ τὸ ἄλλο ἄκρον καὶ εἰς ἐπὶ
εἰν 20 πόσεων πλέκεται ἐκ ηὐρετο, ὅτι ἐκ ηὐρετο καὶ ἡ χρῆσις
τῆς εἶναι καλὴ. Πρὸς τοῦτο κατὰ διαστήματα φασμαίνεται
εἰς τὸ τερῶ. (εἰμ. 17)

Βίτσα

Σελίς 12

Σελίς 23 ἔρως. 18

Ἐγένετο δὲ καὶ κρήνη κοπάνου διὰ τὸν ἀνακτῆρα εὐσπύην.

Σελίς 23 ἔρως. 19

30 πόντους. Τό πλάτος τῆς κοπάνης 15 πόντοι. Ἡ παλάμη εἰς τὸ ὑψέω μέρος ἦτο ἐπίπεδη καὶ εὐς ἐπάνω κυρτή. Τό πλάτος τῆς 2 πόντοι. (εἰ. 18)

εἰ. 18

κόπανος ἀπὸ τὴν κυρτὴν ἐπιφανείαν

Σελίς 25 ἔρως. 21

Κάτω ἀπὸ τὴν πλάκα, ἢ τὸ ἄρσενον, ἢ τὸ πούρι, ἐκτρώνετο
μετὰ τοῦ πύργου, ἢ τοῦ πύργου, ἢ τοῦ πύργου, ἢ τοῦ πύργου, ἢ τοῦ πύργου,
ἐργασία ἐγένετο καὶ ἀπὸ τῶν κοπάνων αἱ ὁποῖαι εἶχον πρὸ τῶν
ἀλυνισμάτων ~~ἦσαν~~ διαλέγει μαλακίαν γιὰ κοπάναν.

Σελίς 25 ἔρως. 22

α! α! α!, κόπ, κόπ, κόπ, ὅπλα, ὅπλα, ὅπλα, καὶ μετὰ
πειράγματα πρὸς τὸ ἄρσενον (ἰδιοκλήτη)

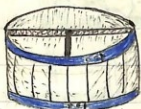
Σελίς 25 ἔρως. 23.

Λειτουργεῖ μετὰ τὴν βοήθειαν κοστὴρ πού ἔχει ἓνα τραπέζι.
Διάφορα λουριά θένουν ἐν τῇ κινήσει τῆς μηχανῆς. Ἡ τροφοδοσία
ἐν τῇ κινήσει γίνεται μετὰ τὴν βοήθειαν ἀναβαθμίσαν τὸ ὅποιον
ἀντὶ τῆς δυνάμεως μετὰ τῶν τροφοδότων πού ἵσταται ὅριος
εἰς τὴν κορυφὴν τῆς μηχανῆς. Ὁ κοστὴρ πού ἀλυνίζεται
ἐν τῇ κινήσει εἶναι μαθαρός. Ἡ ἥρα καὶ διάφορα ἄλλα εἰσάγεται
πρὸς τὴν κινήσει.

Σελίς 27 ἔρως. γ' 1

Εὐκλειδὸς ἀνδρὶ μὲν δοκεῖ τὸ ὅποτον κορρευέμενος μὲ δούχας (εἰς) ὅπως ἕνα βαρύναι. Οἱ δούχας ἔδόνοντο μὲ δύο ἐκέρανια εἰς ἐκέρανια ἐπὶ τῆς διαμέσου τοῦ χεῖλου. ἢ τὸ τό κέρι, ἕνα ἀνδρὶ μὲν εὐλο τὸ ὅποτον ἐκέρανια ἐπὶ ὅπως ἕνα ἐκέρανια ἐκ εὐλου κἀθετον πρὸς τὸ κέντρον τῆς βάσεως τοῦ δοκεῖου. (Εἰν. 19)

ἕνα βουκεῖλι πωρεῖται 12 οὐάδες εἰσάρι.

βουκεῖλι ἢ βουκεῖλι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

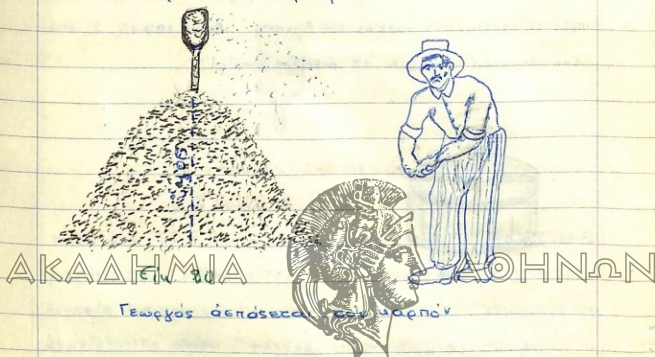
Σελίς 28 ἔρως. γ' 2

Κατόπιν τὸ ἀφενεῖα (ἰδιουμένης) μὴ γὰρ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ καὶ εἰς βάθος μέχρι τοῦ ἐδάφους τὸ σκυλιάρη (μοντὴ) τοῦ φεταρισῶ μὲ τὴν παλάμη αὐτοῦ πρὸς τὴν Δύειν. Ἰσκαται πρὸ τοῦ σωροῦ μὲ μέστωρον πρὸς τὴν Ἀνατολήν. Κάνει τὸν σκυρὸ τοῦ, παίρνει μὴ δὲ διπλόκουφα μαρπὸ καὶ τὸν ἀπὸ τῆς παλάμης τοῦ φεταρισῶ τὸν μαρπὸ τῆς διπλόκουφας. (Βλ. εἰν. 20)

Ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ τοῦ σκυλιάρη (μοντὴ) τοῦ φεταρισῶ σημειώ- νει τὸ ὕψος τοῦ σωροῦ καὶ ὁποῦρε τὸ φεταρὶ ἀπὸ αὐτοῦ. Τώρα ἐπὶ τοῦ φεταρισῶ καὶ ἐπὶ τοῦ ὕψους τοῦ σωροῦ δὲ μετρήσει

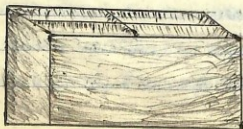

τὸ ὕψος αὐτοῦ μὲ κερούρασι. Οὕτω καλύπτει τὴν ἐπηρεωθεῖσαν ἀπόσπαι-
 σιν (ὑψος) μὲ χέρια (τὰ χέρια εἰς κάψες). Κάθε χούρειασμα τοῦ
 μουτοῦ τοῦ φουαρισὺ λέγεται κερούρασι. Μὲ τὰ κερούρασια
 δὲ υπολογίζει τὴν ποσότητα τοῦ μαρμῶν εἰς μουτιά (μουτιά=12 οὐκάδες)
 ἓνα κερούρασι ἰσοδυναμεῖ μὲ 10 μουτιά. (1 μουτιά=12 οὐκάδες)

Σελίς 29 ἔρως γ' 3

Χωρῶν ἀπὸ 1000 οὐκάδες καὶ ἄνω.
 Ἐπίσης ὁ μαρμῶς ἀποθηκεύεται καὶ ἀποθηκεύεται καὶ ἐντός
 τῶν ἐρῶσεων. Οἱ ἐρῶσεις εἶναι πελώρια εἰδικὰ τὰ ὅποια κα-
 τασκευάζει καὶ οἱ κεκοιτοῦνται ἐπὶ τοῦ ἐπίτου, μὲ πλῆθος πλῆθος ὅταν
 νεὶ ἡ ἰδέα, συνήθως λιόπικνα.
 Μία ἐρῶσι δύναται γὰρ χωρεῖν καὶ 2.000 οὐκάδες μαρμῶν.

← μαρμῶν

Σελ. 22 Ερώτ. 4

τοῦ ἀκύρου ἐφερόναισαν οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παῖδιά. Οἱ γυναῖκες
τὸ μετέφερον ἐν τοῦ ἀκυνίου, ἐφ' ὅσον τούτο εὐρίσκειτο ἐντὸς αὐτοῦ χωρίου,
μέ παλιὰ γενεόνικ ἢ πικρία, τὰ ὅποια ἀφ' αὐτοῦ μετὰ τὸ χέμιμα
ἔδοναν ἐκχυρῶν καὶ ὄψα των καὶ ἐσαλῶντο (ἐφερώντο).

Τὰ παῖδιά χοροπηδοῦσαν μέσα στο ρυθμό γιὰ νὰ κάθεται τὸ ἄκυρο.
Ἄν ἔφας τὸ ἀκύνι εὐρίσκετο μαυρὰ οὕτε διό τὴν μεταφορὰν ἐφρό-
ναισαν οἱ ἄνδρες. Μετέφερον τὸ ἄκυρο μὲ τὴν ἑνὸς χακρεῶν,
χακάρικ εἶναι παράλληλα ξύλλινε ραβδία ὕψους ἑνὸς μέτρον
δεμένα μετὰ των καὶ εἰς τὰ δύο τους ὄψα μὲ πᾶνχο ἔχει ὥστε
τὸ εἶναι νὰ ἀπὲκ τὸ ἄλλου τὸ πέντε.

Μὲ 18-20 ραβδία κατεσκευάσθη ἓνα κακάρι. Γεμάτα ἐν
κακάρια ἔχουν τὸ ἐκπῶ ἀρετικῶν. Οἱ ἀνὴρ ὅσοις δὲν ἔχουν ραβδία,
εἶναι ἀναιμέτες. Ἀπὸ αὐτῶν γίνεται τὸ χέμιμα. Μετὰ τὸ χέμιμα
ἐκχυρῶν τὸ ἄκυρο ἐντὸς τῶν χακρεῶν ἀφ' αὐτοῦ περάσαν εἰς
τὰς θέσεις ἐκχυρῶν ὡς πᾶνχο.

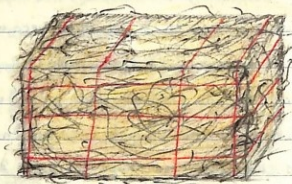
Εἰκ. 22

Χακάρι πικρὲς ἀκύνου

Ἐνήμερον τὸ ἄκυρο γίνεται μπάλιες, τὸ ἐκπῶ ἀρθροκινῶν παρα-
λληλεπίπεδον, μὲ τὴν βοήθειαν ἑνὸς μηχανήματος πού κινεῖται

Σελίς 16

Μέ μοσέρ, Τό μπανιερσ αὐτὸ λέγεσαι μπαλιασινιό.
Τό μπαλιασινιό ἤλθεσέν εἰς πο. μας εἰς ἔτος 1762.

Εἰμ. 23

μπόλλα ὀχύρου

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΗΝΙ

Σελίς 31 ἔως 32 καὶ 33 ἔως 34

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μέσα εἰς πηδύλια κορεύουσι τὰ κορίτσια, ὅ κορίτσια
εἶναι ὁ Καρακασιανός. Τὰ τραχουδία εἶναι διάφορα, ἐκνήθως
προσιμῶνται αὐτὰ πού' ἔκουν ἀεσίο περιεχόμενον. Ἰδού' ἓνα
τραχουδί εἰς ἡμέρας αὐτῆς:

Τί νά γένω ἡ κομομοίρα
μέ εἰς ἐυπολιά πού πῆρα
Τὰ τερατούκια σου εἰς φράκη
Τὰ ποδάκια σου εἰς ἐτάκη.
Τό νά βοδι εἶναι ξεχμένο
Τ' ἄλλο εἰς πακνί δεμένο
Τό γαϊδούρι μέ εἰς ἐπύρο
πάει εἰς μεγάλο πόρο
ἡ χυναῖα μέ εἰς νάια
πάει εἰς μεγάλη λούα

(Ἰδὲτε ἄλλο ἓνα τραχουδί εἰς εἰς
τέλος σελίς 17)

Σελίς 32 ἔξω. 5

Μεσά τόν κορόν γίνεται τό ἄνοιγμα τῶν κληδόνων.
 Οἱ κληδόνες ἐσομύσσονται ἀπό τήν προπαραμονή τό βράδυ.
 Νέοι, νέες ἀνέμη καί μεσέμποι ρίχνουν ἐν ἑνα δοκεῖο πού
 περιέχει νερό ἀπό ἑνα ἀντικειμένον μέ κάποια ἐνδεικτεῖν χιό
 νά χνερῖσται, π.κ. ἑνα μαρδί φαγόμενον. Τό δοκεῖο αὐτό εἶναι
 σκεπασμένο μέ πανί. Τά ἀντικείμενα ρίπτονται ἐντός τοῦ δοκεῖου
 κρυφά. Τό νερό πού περιέχει τό δοκεῖο τό ἔχουν φέρει
 ἀπό τήν πηγή δύο ἀχόρια πού ἔχουν ^{ἐν τῇ} μάνη καί τόν πατέρα
 τους δηλ. εἶναι μαλορύσια. Τά ἀχόρια καθ' ὅσον πρὸς τήν
 πηγήν καί ἀπό τήν ἐπιστροφήν ^{αὐτῶν} δέν πρέπει νά ὀμιλήσουν οὐ-
 σε μετὰ τῶν ὄντων εἰς ἄλλου. Τό δοκεῖο αὐτό μέ τό ἄντι-
 κείμενα εὐρίσκεται ἐν ἑνα κληδονίᾳ ἐπὶ τοῦ χωριῶ. Στήν
~~ἐκείνη~~ ^{ἐκείνη} ἐκείνη αὐτοῦ βαλὴν ἢ ἐκκεντρωμένη ἐν τῇ παρῳχῇ
 δηλ. τήν Παραμονήν τ' ἄκων τῶν Ρηγῶν καί μεσά ^{ἀπό} τῶ πη-
 δημα τῆς φασίᾶς καί τοὺς κορόν δια τῶ ἄνοιγμα τῶν κληδόνων.

Τό ἄνοιγμα τῶν κληδόνων γίνεται ὡς ἑξῆς:

Ἐνα ἀχόρι μαλορύσιο βάσει τό κέρι τοῦ ἐντός τοῦ δοκεῖου
 καί μέσα εἰς νερό πιάνει ἑνα ἀντικείμενον χωρὶς οὗτο νά φαί-
 νεται διότι τό δοκεῖο καί τό κέρι εἶναι σκεπασμένα μέ πανί,

Πρὶν βγάλει τό ἀντικείμενον ἔσω γιὰ νά τό δώῃ εἰς τόν
 δικαιοῦχον ^(ἡ δικαιοῦχὸν σου) λέγει ἢ διαβάσει ἑνα τετράστιχο.
 Ὁ δικαιοῦχος παίρνει τό ἀντικείμενον σου αὐθόρως καί τήν
 τύχη σου. Ἐπαναλαμβάνεται τό αὐτό μέχρις ὅτου τελεωθῶν
 τὰ ἀντικείμενα. Ἐδῶ δὲ ἀναφέρωμε καί ἑνα ἐπιπόδιον
 πού συνέβη εἰς τό χωριό μας. Τό 1918 γιὰ νέα ἄκουσε

τό ἐξῆς ρυσιυό της:

Ἀνοίξαμε τοὺς κληδόνες

γιά τ' Ἀθανιῶ τῇ κόρη

ὅποια ναι καλορίζουν

να' πάρη τὸν Μικάλη.

Σὺν αὖκουσε τό ρυσιυό της, ἀπὸ τὴν νεροπή της παραση-
χθήνιε καὶ ἀπεχώρησε ἀπὸ τὴν χιορή. Τὸ ρυσιυό της
ὅπως εἶπε τὴν ἀλήθεια. Ἡ νέα ἐπῆρε πράγματι τὸν Μικάλη.

Μεσὸ τοὺς κληδόνους οἱ νέοι καὶ νέες κυρὰ μεσὸ
ἀπὸ τὴν διάλυειν τῆς ευχμετέρωσως μπουάκουν ἀπὸ τὸ
νερό τοῦ δοχείου τῶν κληδόνων καὶ ἀπομαρύνονται μὲ τὸ
νερό ἐσὶ ἐσὶα μέχρις ὅπου ἀκούσων ἓνα ὄνομα. Ὅταν
ἀκούσων τὸ ὄνομα, χύνουν τὸ νερό ἀπὸ τὸ σέφη καὶ μένουν
μὲ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἢ ἡ γυναῖκα ποῦ θά παντρευ-
θοῦν θά φέρη τὸ ὄνομα ποῦ ἀκούσαν.

Ἀνήμερα τοῦ Ἀθανιῶ οἱ νέες πηγαίνουν εἰς τὴν ἐ-
ξοχή. Ἄλλες ἐδῶ ἄλλες ἐκεῖ. Ζεῖ ἓνα πηγάδι θά σκα-
ματήσουν. Ἡ ἕρα θά εἶναι μεσημέρι. Θά σκαπόσουν
μὲ ἓνα κόμπινο μαντήλι τὸ κεφάλι τους καὶ θά κοιτάξουν
μὲ κευποώρδι τὸ νερό τοῦ πηγαδιοῦ. Ἐκεῖ ὅν προσέ-
ξουν θά ἰδοῦν τὸν ἄνδρα ποῦ θά παντρευθοῦν. (Ἀλλ. τὴν κοῖά του)

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι πολλὰς γυναῖκες παντρεμένες
καὶ ἡμέρον ἰσχυρίζονται ὅτι τὸν ἄνδρα τους τὸν
εἶχαν εἰδεῖ εἰς τὸ πηγάδι πρὶν τὸν παντρευθοῦν.

Παραδέχομεν ἓνα αὐτὴ τραγῶδι τῆς ἐποχῆς

τοῦ Κλυδόνου·

— Πού πᾶς ἔλени ἀπό θραδουῦ, πού πᾶς τώρα τό θράδου

— πάου ἐπὶ θεῖό μου εἰ γιαννῦ πάου νά νυκτερέγω

νά γνέσω σὸ κουκούλι μου νά ὕψωνε τό προικιά μου

νά φειάσω σοῦ χαμπροῦ ἄλλοξιά εἰς πεδερᾶς φουεράνι

ναί τοῦ μικροῦ τοῦ κουνιοδιῶ ἵνα κενεσέ μαντήλι

νά τό ρωσᾶν εἰ ἄλλα παιδιὰ πού βρῆκες τό μαντήλι. —

— Τ Ε Λ Ο Σ —

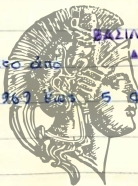
ὁ

Εὐλογεῖς

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΣΑΜΕΛΗΣ
ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

[Ἡ εὐλογὴ ἐγένετο ἀπὸ

5 Δεκεμβρίου 1967 ἐως 5 Φεβρουαρίου 1970]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΑΘΗΝΩΝ

ΜΥΚΟΝΟΣ

ΤΕΤΡΑΔΙΟΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓ. ΒΙΟΥ

ΕΝ ΧΩΡΙΩ

Υ ΑΜΕΙΑΣ

40

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΕΝ ΥΑΜΕΙΑ

Ἀπό τῆς προετοιμασίας διὰ τὴν ἐπορὰν
τῶν δημητριακῶν μέχρι τοῦ ἁλωτικμοῦ
καὶ τῆς ἀποθνήσκουσας αὐτῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΤΡΑΦΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΦΡΑΣΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1920 ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

1. ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΣ ΤΟΠΟΣ

Η παρούσα περιγραφή τοῦ γεωργικοῦ βίου μέχρι τοῦ ἔτους 1920 καὶ μετὰ τὴν χρονολογίαν αὐτὴν μέχρι σήμερον (1921-1968) ἀφορᾷ τὸ χωρίον Ὑάμεια (παισιότερον Τσαϊσί) τῆς ἐπαρχίας Πυλίας, τοῦ Νοτοῦ Μεσσηνίας.

Ἡ Ὑάμεια εὑρίσκεται κατωθὺν τοῦ ὄρους Ζαρναούρα. Ἀπέχει 11 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Κορώνην. εἶναι κοινότης καὶ ἀποσπάζεται ἀπὸ 3 ἐκ κοσμίους εἶναι γύρω χωρὶς περικλειμένη ἐπὶ ὕψους τοῦ ὅποιον δεσπόζει τὸν δὺο βουνοὺς, Μεθώνης καὶ Κορώνης.

Δι' αὐτοῦ διέρχεται ἡ ὁδὸς Κορώνης - Χαρκοπερίου - Λακανόδας Μεθώνης.

Ὑάμεια ὀνομαζόταν μία ἀπὸ εἰς πέντε ἐπαρχίες εἰς ὅποιες διήρθεε τὴν Μεσσηνία ὁ βασιλεὺς Κρεερόντης. Εἶχε ἑδρὰ τὴν ἐφημερίν Ὑάμεια, τὴν ἀναξέρου δὲ καὶ οἱ ἀρχαῖοι περιηγέες.

Ἡ κυρία ἀποσπάζουσα τὴν Ὑάμειαν ἀπὸ τῆς Κορώνης

←
Τὸ χωρίον Ὑάμεια

II. ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΙΣ

Α. ΣΠΟΡΑ

1) Προετοιμασίες: Ἡ κυρία ἀπασχολήσεις τῶν καλλιεργειῶν ὡς καλλιέργεια τῶν ἀμπελιῶν καὶ ἡ κτηνοτροφία.

Πρὸ τοῦ 1920 ἐπεύρνονταν λιγότερα χωράφια ἐνῶ τὰ πλεονάζοντα ἐκμεταλλεύοντο γιὰ βοσκὴ τῶν εἰς τὴν ἐκείνην περιοχὴν προορίζονταν γιὰ βοσκὴν δὲν ἐμποδίζονταν ἀλλὰ ἦσαν ἐλεύθεροι οἱ ὅλοις παρ' ὅλα ὅσα ἀνέστην εἰς αὐτοὺς.

Ἐπεὶ τὸ εὖρος τῶν Μουρδουκουλίων εἶχε διηθῆται τὴν περιοχὴν γιὰ βοσκὴν τῶν εἰς τὴν ἐκείνην ἐκείνην ἐκείνην Μουρδουκουλιῶν. Τὸ εὖρος τῶν Μικαλίων, Ζαρδελίων καὶ Μπαναίων εἶχαν διηθῆται τὴν περιοχὴν. Τὰ χωράφια ἡλὶ πού προορίζονταν γιὰ ἐπαγγελματικὴ ἦσαν ευχμενερωμένα εἰς διάφορες περιοχὰς ὥστε νὰ προφυλάσσωνται καλότερα ἀπὸ τὰς εἰς τὴν.

Ἀρχότερα τὰ μεγάλα κοπάδια τῶν ἐρριζαν εἰς τὸ νηεὶ ἐκίσα (Ἀπέτανσι δὲν μεθύνει Πολίτας) καὶ ἐκεῖ ὑπάρχουν εἰς ἡμισθίαν κα-
τάστασιν ἐπὶ τῶν. Ζοῦν κατὰ κοπάδια ^{ἐν τῇ περὶ τὴν ἐκείνην} καὶ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ αὐτὰ μόνον τὸ κρέας τῶν.

Σιγὰ-εἰς τὸ βάρος τῆς ἐργασίας ἐκκλινε πρὸς τὴν κα-
λλιέργειαν τῆς γῆς. Ἀπὸ τοῦ 1920 ἀλλὰ καὶ πρὶν γίνεσθαι με-
γάλῃ καλλιέργειαν τῶν εἰς τὴν.

Οἱ προετοιμασίες διό τὴν καλλιέργειαν αὐτῶν ἀρκίζουν

ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριο. Ὅταν ὁ καιρὸς ὁμοιάσῃ, μετὰ ὅπου ἐστὶ ἀνά-
 γα τοῦ καιροκαιριῶ, μᾶθε χειρὸς εὐρίθεται ἐς πόδι.
 Παίρνει, τὸ πρίονι τοῦ καὶ τὴν τσέπα τοῦ καὶ τὴν κόβα τοῦ καὶ
 πηγαίνει ἐς κωρόφι τοῦ γιὰ τὸ τοῦ μάνη κόβαρο. Ἀφ' οὗ
 πρῶτα τοῦ μάνη ἕνα καλὸ λάσεμα (lase=κόπτω), θάσκει φασὶν
 καὶ καίει ὅσι συχμέντρωε ἀπὸ τοῦ λάσεμα δηλ. βάτα, ξηνόδιο κ.λ.π.
 κατόπιν ἐπισκευάσει τοὺς φρόντες καὶ τοὺς μάντρες καὶ ρίχνει
 τοὺς εὐορπισμένους, μέσα ἐς κωρόφι, πέτρες, ἐκὺν ὀρμαυάδες
 (=μεγάλαι σφοῖ πέτρες). Παράλληλα τὴ γυναῖκα ἢ τὸ παιδί τοῦ μέ
 ἑνὰ χαϊδουράκι μεσφέρει τὸ φρονιά (=κόπρον) τοῦ σταύλου
 καὶ τὸ ρίχνει εἰς τὸ κωρόφι, γιὰ λίπασμα.

Τὸ ἄφ' ὧν ἔσομασται, πρῶτα τὸ κωρόφι τοῦ φρονιάσει κα-
 τὰ τὴν γιὰ τὸ ἔργασι τοῦ ὀρμαυάδος καὶ σπέρμα.

Αὐτὰ εἶναι:

α) τὸ ἄλέτρι

Τὸ ἄλέτρι μέχρι τὸ 1950 ἦτο ξύλινον. Ἦσαν δὲ δύο ξύλων
 ἄλέτρια, τὸ μπουάριμο καὶ τὸ χουλόριμο.

Τὸ μπουάριμο χρησιμοποιοῦται τὴν ἀνοιξὶ πού τὰ χύματα εἶ-
 ναι βαρεῖα καὶ ἔχουν ἄχρωσιν (χόρσα), ἐνῶ τὸ χουλόριμο χρησι-
 μοποιεῖται τὸ φθινόπωρο. Τοῦτο πηγαίνει ἐκτὸς, χουλίζει,

(βλ. στίχοι 6α καὶ 6β προεδήμιος σελ: 3)

Τὰ δύο ἄλκτριά διαφέρουν ὡς πρὸς τὸ σταθάρι, ἐὸ ὅποιον εἶναι μὲν τὸ βουλάρτιο σκληραίνει ἐλαφρὰν καμπύλην πρὸς τὰ κάτω εἰς δὲ τὸ βπουάρτιο εἶναι ἴσιον, σημεῖον δὲν κρηματοποιεῖν εἶναι ἄλκτριά. Αὐτὸ ἄρκεον γὰρ ἀναιμαθίσκονται ἀπὸ τοῦ ἔτος 1950 ὅταν ὁ κῆρυμα-Γιώργης ὁ παρδάλης ἐπρωμισθεῖ τὸ πρῶτον οἰδερένιο ἄλκτρι ἀπὸ τοῦ κωρὶο Μεσοκώρι Πυλίας (κωρὶον τῆς Δυτικῆς Πυλίας ἐντὶ ἑκάμει εἶναι κωρὶο Ἀνατολικῆς Πυλίας)

Τὰ οἰδερένια ἄλκτριά εἶναι τριῶν εἰδῶν: 1) Τὸ δίετρο μὲ ἐύλινο σταθάρι 2) Τὸ δίετρο μὲ ἐξ ὀλοκλήρου οἰδερένιο καὶ 3) Τὸ μονόετρο

Τὰ δύο πρῶτα κρηματοποιεῖται πρῶτον, τὸ μονόετρο εἶναι καλῶς ἐπὶ βαθιὰ τμήμα, ἀπὸ τοῦ ἐκείνου ἄρκεον (κορεκ) ἐκεῖ ἀνὰ θραύειν (θρῆκμεν).

Καλλιέρχεια μὲ τραυτέρ ἀπὸ τοῦ οἰδερένιο φερὰν τὸ 1955. Καλλιέρχεια μὲ χειρωνακτικὰ μηχανὰς (βουλάρτιο, κρέζες) ἔχιντε διὰ πρῶτην φερὰν τὸ ἔτος 1966.

→
οἰδερένιο
ἄλκτρι
μὲ ἐύλινο
σταθάρι

III
61
2

οἰδερένιο μὲ δικαλωτὸ σταθάρι
διὰ φερὰν

α) ὁ συγός

ὁ συγός εἶναι ἐύκλινος καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ἑξῆς

εξαρτήματα: 1) συρόξ 2) σεῦλες 3) μπισεύλια 4) γούσι καὶ 5) λουριά.

Εἰκ. 3

Τὸ συρόξ κατασκευάζεται ἀπὸ ξύλον ευλομερασίῳς. Οἱ σεῦλες ἀπὸ ξύλο θέδρου ἢ κατευρίῳς. Τὰ μπισεύλια ξύλινα. Τὸ γούσι ἀπὸ ξύλο κέδρου ἢ κατευρίῳς. Τὰ λουριά κατασκευάζονται μετ' ἑπτὰ δεξιόκινες λουρίδες ἀπὸ δέρμα γίδας. Οἱ λουρίδες αὗται ἐπλέκονται ἐν πλεσίδα. Εἰς τὸ ἓν ἄκρον τοῦ λουριῶ ἐκλημασίτω ^{ἀποερίδοντες} θηλειᾷ, εἰς δὲ τὸ ἄλλο ἄκρον ἢ το δένον ἓνα κόττι μικρῶν ἄκρῶν ἢ κατεύριον ^{ἐν} (ἢ κατεύριον). Ἦσσι αὖτε τὸ λουρί περιστοιχίζον ἐπὶ συρόξ διερχόμενον καὶ ὑπὸ τὰ γούσι, ἔδεναν τὸ δυὸ τοῦ ἄκρου περνώντας τὸ κόττι μέσῃ ἐπὶ θηλειᾷ.

8) ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν ἀρόστρου

Αὐτὰ εἶναι:

1) Τὸ Πριχίδιν 2) Τὸ Τριθέλλι 3) Τὸ Βασπάρνι 4) ἡ Τανάλια
5) Τὸ Ἀρνόρι 6) ἡ λήμμα 7) Τὸ ἐκτενοβασπάρνι

8) ἔργαλεῖα διὰ τὸ ἐνδύσιμο τοῦ ἄρστρου.

Αὐτὰ εἶναι:

1) Ὁ καβλὸς 2) τὸ ξινάρι 3) ἡ ῥάβδος 4) τὸ πλατσβίνι

Εἰκ. 5

ε) βάρνα χιὸ ἐν ἰσοπέδῳ τοῦ χωριῶν

Ἡ βάρνα αὕτη κατασκευάσεται με ξύλινα δοῦνδρια τὰ ὅποια κορφώνονται, τὸ ἓν μετ' ὅλο παραλληλῶς, ἐπ' αὐτῶν εἰς δύο ἄλλα δοῦνδρια. Τὸ πλάτος τῆς εἶναι 80 πόντοι, τὸ μήκος τῆς 1 μέτρο, ἐπάνω εἰς τὴν βάρνα τοποθετεῖται κατὰ τὴν βάρνα ἓνα βάρος συνήθως μεγάλας πέτρας.

← βάρνα

Εἰκ. 6

Τὰ ἀνωτέρω ἔργα τοῦ ὄργου καὶ τῆς ἐπερῶς ὅσα εἶναι εἰδωμένα δὲ τὰ ἐπισκευάσθαι ἐκ ξύλου (εἰδικῶς) ἐν χωρίῳ Χαρκοπέδου ἀπέχον 6 χιλιόμετρα ἀπὸ Υἱοῦ. Ὅσα εἶναι ξύλινα θὰ τὰ κατασκευάσθαι ὁ ἴδιος ἢ θὰ συμβαλεῖται τὸν μπάριμπο Κώστα Μιχαλόπουλον ἢ Παναγιώτη Τριανέπουλον πού εἶναι εἰδιμοὶ διὰ τὴν κατασκευὴν

Ευλίνου ὀλβερίου ἢ ευχού.

Ἐπίσης ἐκτός ἀπὸ τῆς προεπιφασίης αὐτῆς καὶ εὐφρόνῃς
ἐσοιμάσει τὸν διαλεκτὸν πόρον γιὰ τὴν ἐπορὰ.

Μετὰ ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐργασία περιμένει τὴν βροχίδα
ἐὼς εὐλογία Θεοῦ. Μὲ τὶς πρῶτες βροχῆς κάπου σπόμπερα σέκ-
νονται καὶ οἱ πρωτόγενεες δαμόλες ἢ δαμάλια. Στὸ πρῶτο ἐξέ-
μο δὲν πρέπει νὰ εἰς ἰδίῃ ξένο μάτι.

- Μακριὰ ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ κωριού, λέγει ἄλλοτε ὁ μπάρι-Γιῶρ-
χης ἐπὶ ἀνεχθί τοῦ Κώστα ὅταν τοῦ ἐξέσει διὰ πρῶτη φορά, ἐὼς
εἰδιμός, τὴν δαμόλα σου. Νὰ μὴν τὴν ἰδίῃ μάτι γιὰ εἶναι καὶ ἀνάροκο (οἰωνός).
- Νὰ τὴν φέρῃς ἄλλες δύο φορές νὰ τοῦ εἶδῃς τὴν σέσω ἐξω μακριὰ
ἀπὸ τὸ κωριό, ἵησε δὲ τὸ μέρος αὐτὸ ἐνὰ καμπύλωμα τοῦ
ἐκτενέως δαμίου πορνόρια.

Ἡ ἀνάκη: Στὸ πρωτοβόσκια γίνεσαι τὸ ἀνάκη (πρῶτο ὄρμημα)

Πρὶν καλὸ-καλὰ φασίδη βρίσκεσαι ἐπὶ κωράφι μὲ ὅλα τὰ
εὐνερχὰ του. Στὸ ὑψηλὸ δέντρο θὰ κρεμάσῃ τὸ κομμάτι μὲ
τὸ πρόχειρο φαχτὸ του καὶ θὰ ~~ἐπὶ~~ κρύψῃ ἐπὶν ρίζα του ἐπὶ
κολοιούθα μὲ τὸ νερό. Σύντερο καὶ βοηθὸ ἔχει πάντα
τὴν χυναῖμα του.

Μὲ τὶς πρῶτες αὐτῆς τοῦ ἡλίου θὰ εἶδῃ τὶς ἀγγελόδες
ἢ τοῦ ^{πρόσφου} Φέρνει κοντὰ τὶς ἀγγελόδες καὶ τὶς ζευγαρώνει
μὲ μίαν μακριὰ τρικιά. Κοντοδένει τὴν τρικιά ὥστε οἱ
ἀγγελόδες νὰ πλησιάζουν εἰς τὸ ἴδιον ὕψος καὶ δὲ ἀπόστασιν
ἢ μίον ἀπὸ τὴν ἄλλη περίπου 1 μέτρο. Βάζει ἐπάνω ἐπὶ
ἐβέρμο των τὸ συρό ἐνῷ ευχρόνως περὶ τὴν σέυλα.

εσὸ λαιμό τῆς πρώτης πού εἶναι καὶ ἰδιότροπη. Ἡ σέυλα
βράνει εἰς τὸν συρό καὶ τὰ ἄκρα τῆς ^{ἀφ' οὗ} διαπερατοῦς δύο τρύ-
πες αὐτοῦ συνδέονται μετὰ τὸ μπισεύλι τὸ ὅποιον τὴν συρμα-
τεῖ ἐπὶ τοῦ συροῦ. Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐπὶ δευ-
τερῇ ὀφθαλδοῦ. Κατόπιν δένει μετὰ τὸ λουριὸν τὸ γούσι εσὸ συρό,
καὶ περὶ μέσα εἰς αὐτὸ τὸ ἄκρον τοῦ εσαθαρῖου τὸ ὅποιον συρμα-
τεῖται εσαθρό εἰς τὸ γούσι μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ κλειδοῦ.

Ἐν συνεκείᾳ λύνει τὸ μονόδεμα καὶ συρῖσει τὴν τρικιὰ εσὸ
δυσὶ σῶα δηλαδὴ μάνει ἐπὶ συρῖ. Δένει τὸ ἄκρον τῆς συρῖς εἰς
τὸ κερούδι, πιδνεὶ τὸ ἄλτερι καὶ τὸ ὄρῳμα ἀρξίσει,

← ὄρῳμα μετὰ
ἀφελώσας

βι. 7

Τὸ ὄρῳμα γίνεται καὶ μετὰ ἄλογα. Στὰ δύο ἄλογα ὁ συρὸς
εὐρίσκειται κατωτὸν ἀπὸ τῶν κοιλιάς αὐτῶν, ἐνῶ εἰς τὸ ἕνα πῖσω αὐτοῦ.

(βλέπε εἰκόνα ἐρωτηματολογίου)

Τὸ ὄρῳμα μετὰ ἕνα ἄλογο λέγεται μοτά-
λετρο

Τὸ ὄργωμα μὲ ἄλογα ἐπανάγει εἰς τὸ χωρὶό μας.

Εἰκ. 8

Ὁργωμα μὲ μουλάρια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

3) ἑπορά.

Μετὰ τὸ ἀνόχυμα, μὲ τὰ δευτεροβρόχια γίνεται ἡ ἑπορά. Ὁ γεωργὸς δὲν εἰς ἐπείρῃς ἡμέρα τρεῖς διαί.

ΑΘΗΝΩΝ

εἶναι καταραμένη μέρα. Τέτοια μέρα κάθνετε ἡ πόλις!

Τὴν πρώτη μέρα τῆς ἐπορᾶς μὲ τὸ πρῶτο λάλημα τῶν κομποριῶν ὁ γεωργὸς εἶναι ἐπὶ πόδι. Φορεῶναι τὸ ἀλέστριον, τὸ ἐπὶ πόδι καὶ τὸ λίπασμα ἐπὶ ἄλογον καὶ ἀπὸ ἑνὸς μονοπάτι πηγαίνει ἐπὶ χωρὶόν. Ἐπὶ δρόμον προσέκει νὰ μὴν εὐχαριστήσῃ κανέναν. Λεὶ πρέπει νὰ τὸν ἴδωσιν. Φοβᾶται τὸ μάτι. Ἄφ' αὐτοῦ ξεπεσέγη ἐπὶ χωράφι του ἐτοιμάσεται νὰ σέση τὰ βόδια του. Πρὶν ἀρτί-
ον τὸ καρότσι κάνει τὸ εἰσαυρό του κοιτάσαντας εἰς τὴν Ἀνατολήν ὅπου ὁ ἥλιος, ὁ βασιλεὺς τῆς ἡμέρας, ἔχει ἤδη προβάλλει. Χωρίζει τὴν πρώτη ἐπορᾶ καὶ εὐοχῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἐπὶ πόδι ποὺ τὸν κρατᾷ μέσα ἐπὶ νεορῶν τὸν ὅποιον ἔχει κρατᾷ εἰς τὸν ὦμον του. Κατόπιν πίνει τὸ κεράκι φοβερίζεται τὰ

βάδια καὶ ἔχεινα ὄρχα-ὄρχα τραβοῦν τὸ ἄλγτρι ἀφίνοντας πῖω σου
 ἴσιες αὐλαμιές ἐνῶ εὐχρόνως μία λουρίδα χῶματος πωρῖσσαι καὶ
 ἀναποδοξυ ρίσεσαι πόσε δεξιό καὶ πόσε ἀριστερά καὶ πλαγιάζει
 ἢ δευτέρη ἐστὶν πρώτη, ἢ Τρίτη ἐστὶν δευτέρη καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

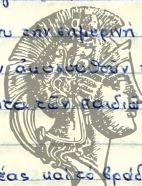
Ζε λῖχο θά ἐλθῃ καὶ ἡ γυναῖκα σου ἡ μοναδιὴ βο-
 νθός σου. Ἔρχεται μὲ εἰς καυότροπες κατεῖνες ἐπὶ δεξιές
 πῖω ἐσὶ φρεσμένο χαϊδουράκι. Μὲ τὸ ^{ἐγὼ} κέρι ἐπὶ τραβᾷ
 τὸ χαϊδουράκι καὶ μὲ τὸ ἄλλο κρατᾷ τὸ πινιόσι
 (καπκυλί) μὲ εἰς σεσὶ φαητό. Ζεὶ χωρὶ θά ταυτο-
 ποιήσῃ τὰ πράγματα ἐπὶ καὶ τὰ ἑῷα ἐπὶ καὶ θά προερέ-
 ρη μεσέ καὶ κραεῖ εἰς τὸν ἀκουρασὸ ζευχολόγη. Θὰ
 πάρῃ κατόπιν τὸ εἶναι καὶ θά ἄρχῃ τὸ ἐυάλημα.
 Ὁ γεωργὸς ἐργῶν ἐνῶ καπνο-καπνο μὲ τὴ φωτὴ τοῦ ἐνδάρρ-
 χει τὰ ἑῷα σου; Ὡ... Μετῶ... Ὡ... Ἀρόνω. Ζεὰ χυρί-
 ματα καθαρῖσει μὲ τὴν φινερα τὸ ἄλγτρι σου.

Τὸ μεσημέρι θά ξεκουραθοῦν λῖχο κατὰ ἀπὸ τὸ γη-
 λὸ δέντρο πὰ τοὺς καρτερεῖ. Ζετῶνται ἡ γυναῖκα κατὰ ~~κα~~
 τίς πεσεέτες καὶ βάσει ἐπὶ ἕνα βαθύ πιόσο φαητό. Ἡ φασου-
 λόδα εἶναι τὸ συνηθισμένο φαητό τῆς ἑποχῆς αὐτῆς.
 Ὁ γεωργὸς παίρνει καὶ ἕνα κρεμμύδι τὸ εὐομφιτὰ ἐπὶ χόνα-
 τὸ σου καὶ ἀρχίζει νὰ τρώῃ μὲ ὄρεσι. Μασί σου ἐσὶ
 ἴδιο πιόσο ἐρώχει καὶ ἡ γυναῖκα σου.

Καπνο-καπνο χυρίσει τὸ βίαι μὲ τὸ κραεῖ καὶ δίνει
 καὶ ἐπὶ γυναῖκα σου. Ζηουτῖσει μὲ τὸ κέρι τοῦ τὸ δροειδμέ-
 να κείλη σου, ἐκνέει βαθιὸ μὲ ἀναμύσει καὶ συνεχῖσει

τό φαγκτό του. Στό τέλος μισοφαπλώνει καί ἀναπαύεται.
 Τό βλέμμα του πηγαίνει ες τό ἔργον του καί ἡ ψυχὴ του γε-
 μίζει ὄνειρα. Ἀνάβει τό στήθος του, ἐνῶ ἡ θυγαῖτα μαζεύει
 τὰ πράγματα. Σέ λίγο ἡ δουλειά ἐπαναλαμβάνεται μέχρι
 τῆς νυκτός. Μόλις ὁ ἥλιος κρυφτεῖ εἰς τὴν δύειν τό ἔργον
 μα εσσιματό. Ξεσηκνούνται τὰ βόδια. Κρύβουν ες μέγαλον ἐκλινό-
 τῶ ἀνέτρια καί παίρνουν τό δρόμον τοῦ κυριεμοῦ πρὸς τὸ χω-
 ριό. Ἐκεῖ περιμένουν τὰ παιδιά τὰ ὅποια τό βρόδον θά τοὺς
 διηγηθῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἐκκλιπὴν τοὺς σωή. Ἡ γιὰ τὸ ἔχει
 ἔσοιρῶσι τό βραδυτό φαγκτό. Μεσὶ τό φαγκτό ὁ πατέρας
 ὁμιλεῖ γιὰ τὴν ἐργασίαν του τὴν ταπεινή καί γιὰ αὐτὴν ποὺ τὸν
 περιμένει αὐριό. Κατόπιν ἀποκαθύνει τὰ ἀσπεῖα τῆς οἰκο-
 γένειας καὶ τὰ ἀντήματα τῶν παιδίων καὶ τὰ παραμυθία τῆς
 γιὰ τῶς.

— «Τὴν ἡμέραν τρώγει κρέας καὶ τὸ βρόδον τ' ἀσπεῖα νοιτάζει»
 Τί εἶναι; Ὅποιος εὖ βρῆθαι θά τὸν πῶ εἶναι καλαμότα ες
 πανηγύρι.

— Ἡ φιδέντρα ἀποντὰ ὁ κωσάνης.

— Μπράβο, εὖ βρῆτες! Πρῶτος σευχολόγης θά γίνης, λέγει ὁ
 Πατέρας. Καί ὁ Γιωργάκης λέγει:

— «Ὁ κειμῶνας εἰς δὲν πιάσει
 καὶ κιονιῶς εἰς δὲν πλαιώσει
 οὔτε εσαῖρι οὔτε λάδι
 οὔτε ἀνθούς ἢ γῆ θά δώση»

— Μπράβο! Αἰμαῖορο θά εἰς ὑάνω Γιωργάκη, ξαναλέγει ὁ πατέρας.

— Μάνα, νοιεσώω λέχει χυρινιάσαντας τό μικρό.

“Έτσι έρχεται ή ώρα τοῦ ὕπνου. Ὁ γεωργός θά κοιμηθῇ γλυκά μέσα σέ ὄνειρα καί ἐλπίδες. Τά μερόνικτα θά ἐπιωθῇ γιό νά ἀπερίση τά βόδια του.

Αὐτή εἶναι ή σωή τοῦ γεωργοῦ ἐπὶν ἐποχή τῆς ἐπορεύς.

4) Ἀγωνίες: “Έρχεται ὁ χειμῶνας. Τό εἶδαί θά ἐκτρέψη. Ὁ γεωργός τό ἐπισκέπεται ταπεινῶς. Στό μαγευτικό εὐσητῶ μαρτύρῳς κωριανούς του γιά τὰ σπαρτά.

Τήν Πρωτοχριστιανή θά τὰ ρενεῖση μέ ἀγιοσμό καί εὐεῖνα μέ τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ μεγαλώνουν. Κατά τό τέλος τοῦ Φλεβάρη θά ἀρχίσουν τὰ βοτάνια. Ἡ δουλειά αὐτῇ γίνεται περιεσσότερον ἀπό χυραῖτες, πού μάνουν παρῆς καί ρίχνουν σανετωρχίες. Βοτανίσουν μέ τὰ χέρια. Τά μεσπέρη θά καθίσουν νά μολατσίουν. Τό ἐπιλαθιμένο φαγητό τους εἶναι, σαρόδλο, ἐλνές καί ξιδολάδο.

“Έρχεται ή Ἀνοιξη. Ὁ γεωργός ἀγωνιῶ, ξενοχωρεῖται πού δέν βρέκει. Πάντα ἐσκέμεται ἐμεφετιμός. θυμάται τήν παροῖκιο καί φθονρίζει: « Νά ρίση τόν Μάρτη ἕνα νερό, τόν Ἀπρίλη ἄλλο ἕνα, καρά εἶτονε τό γεωργό πῶκει πολλὰ σπαρμένα». Ἡ χυραῖμα του μοί εὐεῖτη ἀχωνιῶ τό ἴδιο.

— Χαθήμαμε ἀν δέν βρέξη νοιμουύρη, τοῦ λέχει.

— Καλύτερα νά μὴν βρέχη, γιά νά κορεσώ παιχτίδι, λέχει τό παιδί.

— Ἀπομορομένο νά εἶσαι, τοῦ ἀπαντᾷ ή γιαιό.

Οἱ ἡμέρες παίρνουν καί ή ἀγωνία μεγαλώνει. Ἄν δέν βρέξη ὅλοι οἱ χωρτικοί θά κάρουν λιτανεία.

καὶ τὸ θαῦμα γίνεται. Ἀετρίδες εἰσὶν τὸν οὐρανόν.
Οἱ καταρράκτες τοῦ οὐρανοῦ ἀνοίχουν. Ὁ γεωργὸς τρέχει
τὰ χέρια τοῦ καὶ γεῶν εὐσπεμένους.

ἡ ὄψις καλλιέργεια: ^{Σὲ λίγο θά} ἄρκειν τὴν ὄψιν καλλιέργεια. θά ἐπεὶρ ἡ οὐ-
ρα (καλαμπόκι) καὶ θά φυτεύῃ τομάτες, μελιτζάνες καὶ
ἄλλα λαχανικά. Στὴν ὄψιν καλλιέργεια πρὸ χωράφι πρέ-
πει νὰ ὀρχωθῇ τρεῖς φορές. Δηλ. τὸ πρῶτο ὀρχωμα, τὸ
διδόλιμα καὶ ἡ ἐπορά.

Ἡ ἀνοσιγόνη φύσις ἀνασχομένη τὸν γεωργόν
καὶ καλλιεργῆν.

Τὴν ἐποκὴ αὐτὴ εὐκνὰ εἰς τὰ χωράφια ἀνούχεται τὸ
παραπόσω τραχὺδὶ;

Τώρα εἶναι Μῆνης καὶ ἀνέξει

τώρα εἶναι κακομαίρι

ὅπερ πακούλο μου εἶπεν

Ποῦ παίρνει ὁ νιός τὰ βόδια

καὶ πᾶν εἰς χωράφι

Τὸ τριαντόφυλλο μέ τ' ἄνθη,

Παίρνει καὶ ἡ νιά τὸ γῆμι

καὶ πᾶν νὰ χιομασίουν

μαῦρα μάτια νὰ φιλήθουν.

— Ἄσε βρέ νιέ τὰ βόδια σου

νι' ἔλα νὰ χιομασίουν

μαῦρα μάτια νὰ φιλήθουν.

— Τώρα νὰ κύνω τὴν ἐπορίαν

νά κλείσω τό κωράφι.

Τό τριαντάφυλλο μέ τ' οἶνθι

καί θά ῥῶ νά χιομαίω

μαῦρα μάτια νά φιάλῃω.

Καί ἀρχίσκιν τό παιχνίδι, πού νά κε τοῦ φῶν τὰ φίδια

Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Τό Μῆνι τὰ ἐσάκκια καρπερῶν. Ὁ γεωργός

1) Προετοιμασίες: ἑτοιμάζει τό ἐργαλεῖα γιό τό θέρισμα. Αὐτά
εἶναι τό δευτεράνι καί ἓνα υαφερό μακα-

ράνι γιὰ τὰ δέματα. Ὁ θεριετής ἦλθε. Τά γεννήματα με-

χάλασαν, ἓνα μπόι κοντά. Ὁ γεωργός εὐρίσκουσι ἐσά πόσι,

οἱ γυναῖκες μάνουν θανατωμένες. Ὁ θετό κωρὸ ξεκινεῖται ἐσά
κωράφι. Κανείς δέν μένει πρὸς κωρὸ, λές καί ὅτοι μετὰνα-

κεύουσιν ἐσά ἐξέο μέρος. «Θέρος, γρύχος, πόλεμος».

Ἡ παροιμία εἶναι ἀληθινή. Θέρος, φωνές ἀπό παντοῦ,

Ἡμέρα τρίτη ~~δέν~~ δέν θερίσουν. Ἀλλ' ἡ πρώτη ἡμέρα θεριεῖται

δέν θά εἶναι ἡ τρίτη. Ἐπίσης τῆς Ἀχια-μαύρας δέν θε-

ρίσουν καθόλου διότι τό γωμί θά χίνη μαῦρο. Ἀπό ἡμέ-
ρες λογαριάσου, πότε πέρουν οἱ ἡμέρες αὐτές.

Οἱ θεριετόδες πρῶι-πρῶι εὐρίσκονται ἐσά κωράφι.

2) Θέρος:

Οἱ γυναῖκες ἔχουν ἐμπεῖσει τό κεφάλι μέ ἓνα
κίτρινο μακεῖλι καί οἱ ἄνδρες ἔχουν δέσει ἓνα μακεῖλι
ἐσά λαμό. Κάνουν τό εσαυρό τους καί ἀρχίσκιν τό θέρισ-
μα. Οἱ γυναῖκες πού ἔχουν φορέσει ἐσά χέρια τους παλιές
υάλλες κόβουν τίς κεριές καί τίς τοποθετοῦν ὀνό εἰς

ὁ μαζί εἰς κερόβηλα. Οἱ ἄνδρες ^{ῥηπνίσω} ζεῖάνουν δέματα. Μὲ αὐτὰ
 δένουν πρῶτα τὰ κερόβηλα μόνα τους. Κι ἐπὶ δένουν μαζί
 10 κερόβηλα καὶ ἰάνουν τὶς ἀγκυλιές καὶ μετὰ 5 ἀγκυλιές
 φασὶ καὶ ἰάνουν τὸ δεμάτι. Τὸ δεμάτι δένεται μὲ λού-
 ρες ἀπὸ σκοῖνο. (1 δεμάτι = 40 ὀκλίδες)

Τὰ ἐμφερῆ δεμάτια λέγονται λειφόρια. Κάθε λειφόρι
 ἀποτελεῖται ἀπὸ 15 κερόβηλα ποὺ δένονται ὅλα μαζί εἰς ἓνα
 δεμάτι μετὰ ἐσάκχνα πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος.

Καὶ τὸ θέρισμα συνεχίζεται ἀδιάνοχα. Τὰ ἐσάκχνα ἰάνονται
 ἐνῷ πῶς μὲνθῃ ἡ υαλομιά μὲ μερικὰ ἀπομεινάρια (= ἐσάκχνα
 ποὺ ἔμειναν). Αὐτὰ θὰ τὰ μάζεψεν τὰ παιδιὰ τοῦ ἰδίου κτή.

Μὲ αὐτὰ θὰ πάρουν παπούτσια, ἐσθὶ λένε,

Ἡ φύσις εἶναι κατὰ θεοῦ. Οἱ θεοὶ ἐσθύνονται ἐργάζονται
 ἀεταμόσπτα. Σὲ καθε κερὶ ἐσθύνονται ὄρδιοι καὶ διαλλέχου
 πρὶν εἶναι ἀφίπουν ἡσὼ εἶναι ἡρὰ ἀπὸ εὐχρόνως τὰ κείλη

τους τραγουδοῦν :

Γιγνῆσαν τὰ γεννήματα καὶ ὑπῆσαν ἐς θέρο - μωρ βασιλῶν νεκρηνέντρω
 Παίρνω τὸ δερπανόμι μου καὶ πῶν νὰ θερίσω

μαῦρα μόστια νὰ φιλῶ

Παίρνω τὸν ἔρσο τὸν πλατὺ, τὸ κωρὰρι νὰι μερὰ

καί εἰς μου θέλω νὰ εἰς πάρω

Ρωμαῖοι τὸ θερίσανε, τοῦρμιοι τὸ κουβαλοῦνε

ἄφ' ἑς τους νὰ πιλαλοῦνε

Ὁ Βασιλεὺς τ' ἐλῶνισε, μὲ τὴ χρυσὴ σου μοῦλα

κόρη βερβαινοστοπαῖδα.

Ὅσο πλησιάζει τὸ χιόμα ἡ ζέση γίνεται ἀνυπόφορη. Οἱ ἐργάτες

δροσίονται μέ τό νόστιμο νερό τῆς κορυμῆς καί τραγουδοῦν;

Κάτω ἐσόν κάρπο, κῆρ ἐπὶν καλαμῖνα

θερίσει ὁ Γιάννος μαζί μέ τὴν Παχῶνα,

ἐσείκημα ἔδει ὁ Γιάννος μαζί μέ τὴν Παχῶνα

ὁποῖος διζάσει προσῶ νό ρῆτὸ γιόμα,

Ἄφερτο τό γιόμα ἐδίγασε ἡ Παχῶνα,

— Νερόι, Γιάννο τό ἐσείκημα τό κῆρ

— Βιάετα φωρὴ Παχῶνα ὥσπου νό ρῆτὸ γιόμα

— Δέ βασῶ ρε Γιάννο τό ἐσείκημα τό κῆρ

Τό γιόμα θά μαθίσουν καὶ ἀπὸ τό βαθύ ἔμιο ἐνός
δένερου χιὰ νά φᾶνε. Τό φάρμα τους εἶναι ὁ καριανῶς.
(ἐσῶχ με παρκαμένο χοίρινος) καί μάλιστα ἀρὰ διὰ αὐτὴν
τὴν ἐποχὴ τραβιέται πολὺ. Κάποιν ἀρὰ ξεκουραθοῦν
λίγο, φροντίζουν χιὰ τὰ μαρτίνια τους πού εἶναι δεμένα
ἐπὶν καλαμῖ. Τά ποτίζουν, τὰ ἀλλάζουν καί πτόνουν
πάλι τὴ δουλειά. Μόλις λειδινίση σταματοῦν. Γυρίζουν
πάλι ἐπὶ χωριό. Τό θρόδυ θά κοιμηθοῦν χρήγορα διότι
ἡ νύκτα εἶναι μυρὴ.

3) Ὁ σταυρός: Τὴν τελευταίν ἡμέρα τοῦ θερισμοῦ ἀφί-
νουν ἀθέριστο ἓνα κομμάτι (3 τ.μ. περίπου). Προσρίεσαι
χιὰ τό σταυρό, θά τό θερίση ἡ ἰδιοκτητεία μιὰ καλή ἡμέρα.
Νά εἶναι χαρὰ Θεοῦ. Θ Τό θερίσει δέ ὡς ἐξῆς:
Κινεῖται σταυροειδῶς ἐκ Δυτικῶν πρὸς Ἀνατολὰς. Πρέπει

μέ ερία πιάσματα νά μάχη μιά μεγάλη χεριά μέ τήν ὁποίαν πλέυει· εσαυρό, μέ τό εσάκου εἰς τό τέσσαρα ἄκρα σου, Τόν εσαυρό αὐτόν θά τόν υπερβῇ εἰς τό εἰκονοεσάει. Τοῦ Σταυροῦ (14 Σ/βρίου) θά τόν ξευρεμόση, θά ερίγη τό εσάκου σου καί θά μασέγη τόν καρπό σέ ἓνα μαντήλι. Κάνει τό μαντήλι κομπόδεμα καί μέ αὐτό πηγαίνει στήν ἐκκλησία. Μετό τό πέρος τῆς Θεῆς λειτουργίας ἔρχεται εσό ἐπίσι καί ρίχτει τόν καρπό εἰς τόν ἐπόρον πού θά χρησιμοποιηθῇ μετό τήν ἐποράν τόν Ὀκτώβριο.

Τό ἔθιμον αὐτό συνεχίζεται καί σήμερον.

Όταν τελειώση ὁ θερισμός γιά προφθαυόρα, μέχρις ὅτου γίνει τό ἀλώνισμα, θεοί δέν ἐκόνε γρηί, τριβούν ἢ κοπανίσουν μέρινα δημόσια ἐπὶ τῇ αὐτῇ εἰς ἐπὶ τῇ καί εσομάσουν τό πρῶτο ἄλωμα.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

1) Προετοιμασίες: Πρίν ἔλθῃ ὁ Ἀλωνάρης (Μαύλιος) εσομάδουναι τά ἀλώνια, αὐτά εἶναι πετράλωνα ἢ χωματόλωνα. Τά πετράλωνα θέλουν ἓνα ἀπλό σιούπιμα. Τά χωματόλωνα θέλουν ξύδιτο, σιούπιμα καί χρήσιμο μέ λῶση ἀπό κοπριά ἀγκυράδων. Γύρω - γύρω εσό ἀλῶνι εἶναι συγκεντρωμένο τό ξέννημα σέ θεμωνιές. Οἱ θεμωνιές μοιάζουν εἰς πύργους. Σέ καθε θεμωνιά τά λειμάρια τοποθετοῦν.

ται μέ τό εκάκυσ πρός τό κέντρον τῆς θερμότητος. Ὅλος ὁ σφαιρικός κένει καί λαμβάνει τό εκῆμα τοῦ κένου. Γίνεται αὕτη ἡ τοποθέτησις διό τὰ προφυλλόμενα τὰ εκάκυσ ἀπό τὰ ἐπουρχία, τίς κόπες καί τὰ ἄλλα σῶα τοῦ σπινθίου.

Ζέ κάθε δῶνι πού πάντα εὐρίσκεται ἐξ ὕψους, ὑπάρχουν θερμότης μιᾶς ἢ καί περιεσοτέρων οἰσχευειῶν.

Τό δῶνι τοῦ ἔχει κατασκευασθῇ ἀπό τό κειμῶνα, μακρῶς ἀπό τό κωρὸ ἐκ κωρῶν ἢ κωρῶν ἐξ αὐτοῦ.

Εἰς τό κέντρον τοῦ δῶνι τοῦ θα τοποθετηθῇ ὁ ἐκῆμος.

Διό τό ἐκῆμα τοῦ δῶνι τοῦ χρησιμοποιοῦται ἡ βαρυνάρινα. Αὕτη εἶναι μιᾶς ἐκῆμα τοῦ κατασκευασθῇ ἀπό ματαφόνου (ματαφῶν ἀφῶν) ἐξ ἐξῆς.

Παρασκευάζονται ἀπὸ ἡμέρας μιᾶς ματαφῶν. Μετὰ τὸ σπινθίου καί ἡ ματαφῶν ἔχει πάρει τό εκῆμα τῆς θερμότητος. Εἰς τό ἐκῆμα τῶν ριζῶν τῆς ἐκῆμας μέ λαμβάνει ἀπὸ ἐκῆμα ἓνα δικαίως κωρῶν. Αὕτη εἶναι ἡ βαρυνάρινα.

Ὅταν τὸ δῶνι ἐτοιμασθῇ, τὴν ἐπομένην ἡμέραν γίνεται τὸ δῶνι.

2) Ἀδωνίωμα

α) Ἀδωνίωμα μέ ἄλογα

Τό δῶνιωμα γίνεται μέ δύο ἢ καί περισσότερα ἄλογα. Γι' αὐτὸ καί ἐκὸ δῶνιωμα γίνεται δυνάμεις μέ ἄλογα ἢ παίρνουν ἐπ' αὐτοῦ δῶνιωμα μέ τὸ ἄλογο. Τὴν ἐτοιμασίαν διό τὸ δῶνιωμα τὴν κώνει ἀπὸ τὴν προηγουμένην δι' ἰδιότητος τῆς θερμότητος. Τό πρῶ-

μέ τὸ θρόαιμο τοῦ ἡλίου ἔρχονται ἐκὸ ἀλῶνι καὶ οἱ
 ἀλῶνιότες καθόλα ἐκὸ λόγῳ τούτῳ. Κατεβαίνουν καὶ δένουν
 καὶ τοὺς ὀλογοὺς. Ἡ νοικοκυρὰ θὰ τὰ περιποιῇ,
 θὰ τοὺς δώσει νὰ φῶν ἀπὸ ἑνὸς νεοφῶ θρώγῃ. Ἐν τῇ
 μεταξύ οἱ ἀλῶνιότες ρίχνουν τὸ χέννημα ἐκὸ ἀλῶνι ἀφ' οὗ
 κούβουν τὸ δέμα τῶν λειμαριῶν. Ταῦτά ἐκὸκκα εἶναι πρὸς
 τὸ κέντρον ἐστραμμένα. Κατόπιν ἐκκινῶσιν εἰς λαιμαρ-
 χίαν (βλέπε εἰκόνα 14 προέητης ἐκ. 10). Αὐτοὶ χέννεται
 μετὰ δύο τρικιὰς παράλληλως καὶ ἐφαπτόμενες. Ἡ μία τρικιὰ
 εἶναι ἐρισόεσσα καὶ ἡ ἄλλη κατὰ διαστήματα μικρὰ ἐκκινᾷ
 καμπύλως ἐκὸ κῆμα σὺλας τοῦ τοῦ ἀφ' οὗ δένεται μέντρο
 εἰς τὴν ἐρισόεσσα τρικιὰ. Ἀπὸ τοῦ μεταξύ τῶν δύο πόντων,
 οἱ δύο τρικιὰς εἰς τὸ ὄφρυον τῶν ἀφ' οὗ δένεται τῶν πρῶτων
 καὶ εἰς τὸ ὄφρυον τῆς ἐκὸκκα λαιμαρχίαν ἐκκινῶσιν
 θηλειὰς ἀπὸ εἰς ὅποιας θὰ προσβένεται ἡ μετὰ τὴν τρικιὰ
 (ἡ αὐτὴν) τοῦ ἐκὸκκα.

Καὶ ἡ μετὰ τὴν αὐτὴν τρικιὰ εἶναι διπλή. Εἰς τὸ
 ἑνὸς ὄφρυον τῆς φέρει ἑνὸς δερματὶ ἀπὸ καλαμίας τὸ
 ὅποιαν δύναται εὐνοῖα νὰ περνᾷ ἐπὶ τὴν θηλειὰ τῶν λαιμαρ-
 χιῶν. Εἰς τὸ ἄλλο ὄφρυον τῆς ἡ τρικιὰ ἐκκινῶσιν θη-
 λειὰν, ὡσαύτως, ἡ ὅποια περνᾷ εἰς τὸν λαιμόν τοῦ ἐκὸκκα
 του. Δύναται ἀντὶ θηλειᾶς νὰ χρησιμοποιοῖται ἑνὸς γούσι.

Μία ἄλλη τρικιὰ μονή καὶ μικρὴ συνδέει ἐπὶ κορυφῇ
 τοῦ ἐκὸκκα μετὰ τὴν θηλειὰ ἢ γούσι. Εἶναι χαλαρή, δι' αὐτῆς
 ἐπιτυγχάνεται ἡ περιστάσις τῆς μετὰ τὴν τρικιὰς εἰς τὸν

εσκήραρον μετὰ ἀπὸ δύο εσροφές τῶν ἀλόγων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ἀλωνιστοῦ. Γίνονται δὲ περιεσώτρεις εσροφές εἰς τὴν περιφέρειαν διότι ἐκεῖ μαζεύεται καὶ περιεσώτρων γέννημα κατὰ τὸ ἀλωνίσμα. (λόγω φυγοκέντρου δυνάμεως).

Μετὰ τὴν ἐσοιμασίαν τῶν τρικιών οἱ ἀλωνιστὲς θά υποκατα-
εσυν (=προχειμασίαν) καὶ θά πορίσων τὰ ἀτοκα. Ὅταν ὁ
ἥλιος ἀνέθῃ δύο ὄργυιες καὶ ἐθέσῃ τὴν ὁροσὶ τῆς αὐτῆς,
οἱ ἀλωνιστὲς, ὁ καθένας τὸ διπλὸν τῶν, φέρουν τὰ ἀτοκα ^{τῶν ἀλῶν} πρὸ
τῶν λαίμαρχων εἰς ὁποῖες φοροῦν εἰς τὸ λαϊκὸν τῶν. Καθὼς
υἰάνουν τὸ σταυρὸν τῶν, εἴονται «σεφ. περιέει» «καλοφ-
χωσὸν» ἐπὶ τὴν ἰδιουμένη καὶ ὁ ἀπὸ ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς κεφαλῆς τῶν
κορὰ μετὰ βίττα φωνάζοντας: ὀπ, ὀπ, ὀπ, ἐλκ, ἐλα, ἐλα.

(Θάβηκε τιμὸν 15 προσέηκε ἐπ. 10)

Ὅλοι οἱ ἀλωνιστὲς εὐρίσκονται ἐπὶ τόπου μετὰ δεκαπέντε
εὐσὶ κέρη. Μαζεύουν τὸ γέννημα πρὸς ἐκπορίσκειν καὶ τὸ
ρίχνουν πρὸς τὸ κέντρον.

Μετὰ ἀπὸ 10 γυρίσματα τῶν ἀλόγων σταματοῦν τὰ
ἀτοκα καὶ γίνονται τὸ πρῶτον γύρισμα τοῦ γεννήματος. Τοῦτο
γίνεται μετὰ δεκαπέντε διὰ τῶν ὁποίων ρήτουν τὸ γέννημα
δεξιὰ ἀναποδογυρίζοντες το, ἢ κίνησις αὐτοῦ τοῦ γυρίσμα-
τος γίνεται ἀπὸ τὴν περιφέρειαν κατ' ἐξθεῖαν εὐσὶ κέντρον.

Μετὰ 15 γυρίσματα τῶν ἀλόγων ἐπαναλαμβάνονται καὶ
τὸ γύρισμα τοῦ γεννήματος ὡς ἀνωτέρω.

Μετὰ ἀπὸ ἀρκετὰς εσροφές τῶν ἀλόγων τὸ γέννημα

ἔκει παρὲν εὐνδριβή, Ἀρκίζει σῶρα τὸ περιφερειακὸ χύριμα δηλ. τὸ ἀναποδοχύριμα μὲ μίνην ~~ἀπὸ τοῦ περιε~~
^{πρὸς τὸ κέντρον} ~~υμνιυτὴν~~ ἀρκίζοντας ἀπὸ τὴν περιφέρειαν. Τὸ γεννημα
 πέφτει πάντα δεξιὰ. Αὐτὸ τὸ χύριμα θά ἐπανακηθῇ
 ἄλλη μιὰ φορά. —

Μεσὶ ἀπὸ πολλὰ χύριμα τῶν ἀλῶν γίνεται τὸ κεντρι-
 υὸ χύριμα δηλ. ἀναποδοχύριμα δεξιὰ τοῦ γεννηματος μὲ
 υμνιυτὴν μίνην ἀρκίζοντας ἀπὸ τὸ κέντρο πρὸς τὴν περιφέρειαν.
 Αὐτὸ θά ἐπανακηθῇ ἄλλη μιὰ φορά καὶ τέλος τῶν χυρίμα-
 των τοῦ γεννηματος.

Τὰ ἄλλα φέρνουν πλέον εἰς τελευταῖες εστροφές.
 Τέλος τὸ γεννημα ἔχινε λευκὰ. Τὰ ἄλλα θραίνου ἀ-
 πό τοῦ ἄλῶνι ξεσκεπάζονται καὶ ἀρχίζονται ἐκ ἀπογεύματος
 νὰ ξεμουραθοῦν. Ἡ ὥρα εἶται 2,30' μ.μ. Οἱ ἄλωνιότες
 θά χευματίσων. Ἡ νοικοκυρὰ ἔχει ἐτοιμάσει τὸ κειρο-
 ποῖντα μαουρόνια. ΜΕΣΩΣΤΕ ΚΑΡΤΕΛΑ Ἀρμ.

β) Ἀλῶνιμα μὲ βόδια

Τὰ βόδια ἀλῶνισουν μὲ ἀλῶνιστικὴ εἴδρα. (βλέπε
 εἰκόνα 16 προσθήκης σελίς 11)

Ζέκνουνται μὲ συρό ὅπως ἐκὸ ὄρχημα ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ ἁ-
 λῶνι εἰσέρχονται τὴν εἴδρα ἐπὶ τῆς ἐποῖας ἵσταται ὁ ἁ-
 λῶνιστὴς ὁδηγῶν τὰ βόδια κρατῶντας τα ἀπὸ τῆς συ-
 χιᾶς. Τὰ εἴσα περιφέρονται τὸ ἄλῶνι χωρὶς νὰ γί-
 νεται κρήβις τοῦ ἐσκήκευ. Τὰ χυρίματα τοῦ ἁ-
 γεννηματος εἶναι τὸ αὐτὸ ὅπως ἐστὶ ἄλλοτε.

(βλέπε ὁπίθεν εἰκόνα)

“Αλωνισμα με βόδια

Εικόνα 9

3) Λίχνισμα:

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κατ' αρχήν δύο ή τρεις αλωνιστές στα λίκνισαν
το άκυρο. Τούτο λίκνισμα με το δειριόνα. Το λίκνισμα
γίνεται ευχρόνως και από τους τρεις οι οποίοι προχωρώντας
από το ένα μέρος του αλωνιού στο άλλο πετούν ψηλά με το δειρια-
νια το άκυρο το οποίο τον παίρνει ο άνεμος και το αποχωρίζει
από τον καρπό.

Όταν το άκυρο αποχωρισθή ευμενερώνουν τον ευορπισμένο
καρπί επί του αλωνιού καρπό με το φευάρι και επηφασίζουν
το λαρνί (= ξηπιτήνη σωρό)

4) Ανέμισμα:

Μετά το λίκνισμα γίνεται το ανέμισμα. Με το
φευάρι ανέμισμα το λαρνί ώστε να καθαρισθή από τα
άχανα (= γένεια των σιταχών). Ευχρόνως με το ανέμισμα

ἡ ἰδιουτήτρια μέ τῃ εὐρωματίνα διακνεῖ τὰ εὐύβαλα
(= ~~εὐύβαλα~~ μισοπατημένα εὐύβαλα) γιὰ νὰ εὐσυμπληθῶν
εὐὸ εὐύβαλα μέ τὸ μπάρελιν.

Ξιγὰ-εἰγὸ μέ τὸ ἀνέμιαμα θ τὸ λαμνί γίνεται εὐρὸς
εὐὸ ἐκῆμα καὶ τινόν. 'Ο, μαρπὸς πλεόν εἶναι ἔσσιρος.

εἰ ἔσσιμα: κ) ἀεπασμός μαρπῶ

Μετὰ τὸ ἀνέμιαμα τὸ ὀφενσιμό (εἰδιουτήτης) ἔκει εὐὸν λόγῳ.
Παίρνει τὸ φευαρί καὶ μέ εὐὸν μοντὸ του χαράσσει γύρω-γύ-
ρω εὐὸ εὐρὸ, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς βόσσης του, μύμαον.
Ἐπὶ τοῦ μύμου αὐτοῦ καὶ εἰς εὐὸς εὐαρεῖα (εὐὸ εὐαρεῖα
τοῦ ὀρίσιντος) χαράσσει εὐὸς εὐαρεῖα εὐαρεῖα.

Κατόπιν μὴ γὰρ εἰς τὴν καρπὴν τοῦ εὐρὸ καὶ εἰς βόσσης
μέχρι τοῦ εὐὸς εὐαρεῖα, τὸν καρπὸν τοῦ φευαρίου μέ τὴν παλά-
μη αὐτοῦ πρὸς τὴν Αὐαίν. Ἐν συνεκείᾳ εὐὸς εὐαρεῖα μὴρο-
εὐὸ εὐὸ εὐρὸ μέ μέτωπο πρὸς τὴν Ἀνασσίν. Κάνει τὸ εὐα-
ρὸ του, παίρνει μὴ δὶπλόκαρτα μαρπὸ καὶ εὐὸν ἀεπάσσει
τρεις φορές, ἀρὸν μετὰ ἀπὸ καθε ἀεπασμό εὐαρεῖα ἔπὶ
τῆς παλάμης τοῦ φευαρίου τὸν μαρπὸ τῆς διπλόκαρτας.

Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ ἔπὶ τοῦ μνηχμένου μοντῶ εὐαρεῖα
τὸ ὕψος τοῦ εὐρὸ καὶ ἀποσύρει τὸ φευαρί ἀπ' αὐτόν.
Τώρα ἔπὶ τοῦ μοντῶ καὶ εἰς τὸ εὐαρεῖα ὕψος δὶ μέτρη-
ση τὰ κερομάρτια παύ χωρὸν εἰς αὐτό, Οὕτω καὶ ὑπάρχει
τὸ ἀνωεῖα ὕψος μέ κέρια (τὰ κέρια εὐὸ καὶ ὑπάρχει). Κάθε
χυφτισμα τοῦ μοντῶ λέγεται κερομάρτι. Ἐνα κερο-
μάρτι ἰσοδυναρεῖ μέ 10 μοντιό (βουτβεῖα), (βλέ-

πε εἰδόνες προσθήκης 19 καὶ 20)

Κάθε βουτσάκι κορεῖ 12 οὐάδες. Ἰσὰ 15 βουτσάκια
τὸ ἓνα ἀνήκει εἰς τὸν ἐπ' ὁμοίᾳ ἄλωνιστην. Ἀπὸ εἶναι τὸ
ἄλωνιστιῶ.

β) Ἀποθήκευσις: Μετὰ ἀπὸ τὸ παραπάνω ὁ καρπὸς με-
ταφέρεται πρὸς τὴν ἀποθήκην. Ἡ ἀποθήκη εἶναι ἐξ ἐπι-
σι. Ἀποθηκεύεται δὲ κατόντι (βλῆτε εἰδὼν 21 προσθήκης)
ἢ εἰς ἐρῶες. Τὰ κατόντια εἶναι μεγάλα εὐλινὰ καὶ εὐκτα
ἐπιμήκη με διακερίσματα. Χωρῶν ἀπὸ 1000 οὐάδες καὶ
ἀνω. Ἐρῶες εἶναι πελώρια ἐκτὸς ἀπὸ λιοπάνου πού
τὰ κατασκευάζει ἡ νοικοκυρὰ τῶν ἐπιτσιῶ. Χωρῶν μέχρι
2.000 οὐάδες καρπῶ.

Ἀπὸ τὸν ἀποθηκευμένον καρπὸν ἓνα μέρος καθε καρι-
κὸς θὰ δώσῃ ~~καὶ~~ διὰ κοινὸς καὶ ἔργα. Ἰσὸν τομεῖα
αὐτὸ εἶναι χυμωτὴ ἢ προσδευσιαστικὰ τοὺς καρὶς εἰς τὴν
μεταξὺ τῶν ἀρόπης, ἀλληλεγκυῆς καὶ καλῆς ευνοήσεως.

γ) Τὸ πρῶτο γωμί:

Μετὰ τὴν ἀποθήκευσιν ἡ νοικοκυρὰ ἐκσφίμει τὸ πρῶτον ἄλεμα
γὰρ τὸ μύλο. Παίρνει τὸ ἀρχελοῖ της (υἱοκίνο) καὶ κομινί-
ζει ἓνα φόρτωμα καρπῶ.

Πρὶν ἀκόρη τὸ ἄλεμα ἔλθῃ ἀπὸ τοῦ μύλου, ἡ νοικοκυρὰ
ἔχει ἀναπιάσει προσύμι. Ἰσὲ λίγος θὰ συμῶσῃ καὶ θὰ
φουρνίσῃ τὸ πρῶτον γωμί τῆς παραγωγῆς.

Πρῶτα θὰ βγάλῃ ἀπὸ τὸ φούρνον τὴν λογάνα (= ἓνα λεπτὸν
καρβελάκι) ἂν δὲ τὴν κόψῃ ἀμέσως. Πρέπει πρῶτα

ἡ φυκὴ τῆς νύκτας ἐστὶ κοῦρκουρη. (10 λεπτά)

Τέλος ἡ λαχόνα κόβεται καὶ μοιράζεται ἐπὶ μέλη τῆς οἴκο-
γενείας. Ἡ πρώτη μπουκιὰ εἶναι πολὺ δύσκολη διότι γιὰ
νὰ φθάσῃ ἐπὶ στόμα περνᾷ ἀπὸ δύο κοίτους δρόμους ὡς ἐξῆς.
Τὴν πιάνομε ἐπὶ δεξιὸν κέρι καὶ ἐν ευνεκείᾳ τὴν βάσμε ἐπὶ
στόμα μὲ τὸ κέρι ὁρῶν τοῦτο διέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἐξέριου (ἐπὶ ἄλλῳ)
καὶ διὰ τοῦ ἀριστεροῦ αὐτοῦ φθάσῃ ἐπὶ στόμα.

Αὐτὸ γίνεται γιὰ νὰ δείξουν ὅτι ἐὼς γῆμὶ βγαίνει μὲ κόπον
καὶ ἰδρώτα, ὅποιος δὲν κατορθώσῃ νὰ φάῃ ἔπειτα τὴν μπουκιὰν
δὲν εἶναι υἱὸς νὰ θάσῃ γῆμιν.

III ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Πρὸ τοῦ 1920 ὁ γεωργικὸς ἐπὶ τῆς ἡμετέρας περιφέρειαν
ἀνωτέρω. Μετὰ τὸ 1920 ἐλάνκισεν ὁ αὐτὸς ἀλλὰ μὲ μικρὰς
ἀλλαγὰς ^{με ἀρχὴν} ὁ χρόνος εἰς διὰ ἐπέφερε πολλὰς μεταρρυθμί-
σεις ^{πρὸς τὴν} ἐπὶ γεωργικῷ βίῳ. Αὗται εἶναι οἱ ἐξῆς:

1. ΕΞ ΠΡΟΣΤΗΝ ΕΠΟΡΑ

Τὰ ἀλέτρια τὰ εὐλινὰ ἀντικατεστάθησαν ὅλα μὲ εἰδερ-
νια τὸ ἔτος 1955 ὥστε σήμερον νὰ μὴ ὑπάρκῃ κατένα εὐλινον.
Ὁ συχὸς παραμένει ὁ αὐτὸς ἀλλὰ οἱ σεῦλες εἶναι εἰδε-
ρνευσιες. Τὰ λουριά ἀντικατεστάθησαν μὲ τρικιὰς καὶ τὸ
χοῦσι εἶναι εὐδερνιον.

Ἐπίσης οἱ προλήγεις καὶ δευτερογενεῖς μετὰ τὸ 1950
ἐλάκισα διασπορῶνται (ὡς πρὸς τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἐπορᾶς
τὸ ξέξιμο τῆς σαμάρας κ.λ.π.)

2. ΣΕ ΠΡΟΣ ΤΟ ΘΕΡΙΣΜΑ

Γίνεται ὁ θερισμός με σὲν ἴδιον τρόπο ὅπως πρὶν. Δὲν θερίζουν τῆς Ἀγίας Μαύρας, ὅς πρὸς τὴν ἡμέραν τρεῖς ἡμέρας δὲν δίδεται ἡμέραν ἢ παλαιὰ ἐμβαθία.

3. ΣΕ ΠΡΟΣ ΤΩΝ ΑΛΩΝΙΣΜΩΝ

Ἔδω τὰ πάντα μεσεβλήθησαν ὅταν εἰς τὸ χωριὸν ἦλθε ἡ ἀλωνιστικὴ μηχανή. ~~ὅς~~ Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1933 καθετοῦ ἴουλιος ἔρχεται εἰς τὸ χωριὸν ἀλωνιστικὸ ἐπιμελὲς ἐργον. Ἡ ἀλωνιστικὴ μηχανή ρίχνονται τὰ δεμάτια καὶ εἰσέρχονται ἀνάμεσα ἀπὸ μηχανήματα, πού περιτρέφονται μετὰ καύσιμα μετῶν. Ὁ ἐπίτροπος πληθαίνει ἐν αὐτοῖς. Τὸ ἀκέραιον μετὰ τὰ ἐσάκτια πού δὲν εἰσέρχονται καλὸ, μετατρέπεται ἐν ἑνὶ μηχανήνῳ κοπῆς τοῦ ἀκέραιου. Ἀπὸ ταῦτ' ὅλο το ὄπλον μετατρέπεται ἐν μετῶν αὐτοῖς καὶ ὅλος ὁ ἐπίτροπος πού εἶναι χωρίζεται πιά, περνᾷ ἀπὸ ἐπιμελὲς ἐργον, ὅπου φεύγει τελειῶν τὰ ὑπολείμματα τοῦ ἀκέραιου, ἢ ἀνεμίδα καὶ ἡ ἐσάνη.

Τὰ ἀλώνια ἐκεῖν καταργήθησαν. Τὰ ἄλλα δὲν ἀλώνισουν ἡμέραν.

Ἡ τρία θερινὰ ἐργα εὐμενέστερα ὅλο το γέννημα τοῦ χωριοῦ πού δὲ ἀλωνιστὴ μετὰ τὴν ἀλωνιστικὴν μηχανή.

Τὰ θερινὰ ἐργα εἶναι μετὰ τοῦ χωριοῦ.

4) ΣΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Ἡ παραγωγή αὐξήθηκε ἀπὸ τὸ 1930 ὅταν ἔρχεται νὰ μεταφορῇ ἐν τῷ χωριῷ τὸ λίπασμα. Ἀπὸ τοῦ

εμειώθη ἡ κενωτοφρία καί μὲνίσθη ἡ εἰσκαλλιέργεια.
 Ἀπὸ τοῦ 1970 μέχρι σήμερον ἡ σὴν ἄλλαξε κυριολεκτικῶς.
 Τὸ πολιτικτικὸν ἐπίπεδον τοῦ χωριοῦ ὡς καὶ τὸ ~~ὅ~~ οἰκονο-
 μικὸν ἀντλήσαν, ἐξέον ὥστε νὰ μὴν ὑπάρκῃ ^{σήμερον} εὐχέρεια τοῦ παρε-
 θέντος μετὰ τοῦ παρόντος. Τοῦτο δὲ ὀφείλεται εἰς τὴν
 ἐργασιμότητα τῶν κατοίκων καὶ τὴν φιλοπρόσδοκον ἐξουσίαν.

Τ Ε Λ Ο Σ

Ἐτοιχεῖα πληροφορητῶν

Ἐξεσασόμενος τόπος:

1) Ὑποκατεπώνυμον Ἀ' πληροφορητῶν:

Χάρμεια

Κωνσταντὸς Μικαλόπουλος

† 8 ἔτων

Γραμματικαὶ γνώσεις

Εἰς Ἀ δημοτικῶν

Τόπος γεννήσεως :

Χάρμεια

Τόπος κατοικίας :

Χάρμεια

2) Ὑποκατεπώνυμον Β' πληροφορητῶν:

Ζαρδελὴς Γεώργιος

Ἡλικία :

65 ἔτων

Γραμματικαὶ γνώσεις :

Δ' Δημοτικῶν

Τόπος γεννήσεως :

Χάρμεια

Τόπος κατοικίας :

Χάρμεια

[Βασίλειος Ζαρδελὴς, διδάσκαλος. Ἡ συλλογὴ αὐτῆς
 ἐγένετο ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου 1969 ἕως 5 Φεβρουαρίου
 1970]